

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kdo naj kandidira?

Sedaj, ko zbiramo najprimernejše ljudi, ki bodo kandidirali za bodoče odbornike in poslance, si večkrat zastavimo vprašanje: kdo naj sploh kandidira? Dejali smo že, da moramo na kandidatne liste napisati imena ljudi, ki jim bodo volivci zaupali reševanje družbenih zadev v prihodnji mandatni dobi; torej ljudi, ki imajo vse kvalitete široko razgledanega družbenopolitičnega delavca. Imamo take ljudi? Imamo!

Naš razvijan družbenopolitični sistem zahteva pri reševanju splošnih družbenih zadev sodelovanje velikega števila ljudi. Poleg samoupravnih organov v delovnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnosti imamo še družbenopolitične organizacije, razna združenja in društva. V vodstvu vseh teh organizmov dela izredno veliko ljudi. Za večino lahko trdim, da je delavna.

V dobi centralizma in administrativnega socializma smo kopičili družbene funkcije samo pri nekaterih ljudeh. Kasneje smo spoznali, da to ni dobro. Sklenili smo, da bomo začeli z »deakumulacijo funkcij«, kar pomeni, naj bi ljudje imeli toliko dolžnosti, kolikor jih lahko resnično in dobro opravljajo. Torej, dolžnosti moramo porazdeliti med čimveč ljudi, ker s tem širimo možnost vpliva in odločanja.

Smo pred kandidacijskimi konferencami in zbori volivcev, ki bodo dokončno potrdili možne kandidate, ki jih predlaga Socialistična zveza delovnega ljudestva. Pred dokončno potrditvijo kandidatur pa spet nekateri postavljajo vprašanje, koga kandidirati z odbornika in poslanca, da bo zadoščeno vsem zahtevam; da bo kandidat poznan in delaven in da ne bo imel drugih dolžnosti. Težko bomo zadostili tem zahtevam. Vedeti moramo, da ne moremo dobiti kandidata, ki doslej še nima dolžnosti, pa je družbeno aktiven. Prav čas kandidiranja je najboljša priložnost pregledati razne dolžnosti ljudi, ki bodo kasneje izvoljeni v skupščine, da jih razbremenimo drugih dolžnosti. To sicer pri vsakih volitvah kandidatom, obljudljamo, ko pa so izvoljeni, na to kaj radi pozabimo!

Torej receptiv ne moremo dajati, trenzi presoji kandidacijskih konferenc in zborov volivcev moramo prepustiti, da bodo kandidirali najboljše, pa čeprav bo med kandidati tudi kakšen političen delavec ali predsednik skupščine. Nikomur ne moremo odvzemati — zaradi njegove trenutne zaposlitve — pravice kandidiranja.

V. Erjavšek

Vesoljec McDivitt zbolel, izstrelitev preložena

Predstavniki ameriške agencije za astronautiko in vesolske raziskave (NASA) so sporočili, da je zaradi bolezni kozmonavta Jamesa McDivitta, enega od trojice, ki bi jo

včeraj v kabini Apollo 9 morali izstreliti na krožno pot okrog Zemlje, polet preložen. Orjaška, 120 metrov visoka nosilna raketa Saturn 5 bo startala še v ponedeljek.

Aktiv ZK o družbenih in ekonomskih vprašanjih

Gоворил bo tovarš Roman Albreht

Aktiv medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko bo v ponedeljek v Kranju razpravljal o nalogah zveze komunistov pri nadaljnji graditvi samoupravnih družbenopolitičnih odnosov. Uvodne misli o teh vprašanjih bo na aktivu podal član Izvršnega komiteja centralnega komiteja ZKS tovarš Roman Albreht.

Sklep o sklicanju aktiva ZK je sprejel medobčinski svet za Gorenjsko v soglasju komitejev gorenjskih občinskih konferenc ZK.

A. Z.

Bliža se 8. marec - dan žena

• PLETCENINE ZA SPOMLAD vam v naajsodobnejših vzorcih in barvah nudi prodajalna

MIRA — KRAJN Koroška 4 zraven gimnazije

• IZDELKI IZ ZLATA, URE, SERVIS

URA — KRAJN, Majstrov trg 1

v veselje vsakemu kupcu vedno naprodaj in na uslužbo v prodajalni

• IZDELKI DOMAČE IN UMETNE OBRTI

LIPA — KRAJN, Titov trg

mnoogoštelnih proizvajalcev vedno naprodaj v prodajalni

Najlepše darilo za vsako priložnost boste našli vedno v naših prodajalnah!

Za obisk se priporoča
KOKRA — KRAJN

Seja delavskega sveta Železarne Jesenice

„Obljub smo že siti“

V četrtek se je na svoji seji sestal delavski svet jesenške železarne, največ razprave pa je bilo namenjeno sprejemanju zaključnega računa za lansko leto. Seje delavskega sveta so se udeležili tudi predstavniki republiškega izvršnega sveta in republiškega sekretariata za gospodarstvo in finance.

Ceprav smo o težavnem položaju jesenške železarne in slovenskega železarsvta napisali že nekajkrat pisali, naj danes kljub temu zapisemo nekatere blistvene ugotovitve. Jesenška železarna je imela na koncu leta 1967 1,3 milijarde \$ dln izgube, konec janškega leta pa je ta izguba narasla na 5,3 milijarde \$ dlnarjev. Jesenški železarji že nekaj časa dokazujojo slovenski javnosti, da za nastalo izgubo niso krivi sami, temveč da je treba vrroke iskat v napakah našega gospodarskega sistema. Te trditve pod-

krepljajo z dejstvi, da so lani povečali svojo skupno proizvodnjo za 20 odstotkov, blagovno proizvodnjo pa za 19 odstotkov. Ceprav železarno izvozna panoga, je jesenška železarna kljub temu lani povečala svoj izvoz od 31.500 ton jekla na 40.000 ton. Te rezultate so v železarni dosegli predvsem z večjo storilnostjo zaposlenih, saj se število zaposlenih ni povečalo.

Vzroki za izgubo so tudi v nedoseganju poprečne prodaje cene, višjih stroških in številnih kreditnih obveznosti. Do lani je bila železarna obremenjena s 102,035.955 dinarji interkalarnih obresti (to so obresti, ki tečejo od dneva sklenitve pogodbe do začetka obratovanja nekega obrata.) Železarni primanjkuje stalnih obratnih sredstev v višini 112,705.000 dinarjev, ki jih podjetje pokriva z državnimi kratkoročnimi krediti in tujimi sredstvi na račun do-

baviteljev. Obenem moramo zapisati, da železarna hitreje obrača svoja sredstva, saj je bil koeficient obračanja predlani 1,96, lani pa že 2,15, kar je eden najboljših koeficientov obračanja v okviru združenja Jugoslovanskih železar. Nadalje lahko ugotovimo, da se osebni dohodki niso dvigali sorazmerno z večjo realizacijo, saj je ta znašala 17,8 odstotka več kot lani, medtem ko so se osebni dohodki dvignili le za 11,7 odstotka.

VEČ NACINOV RESITVE

V železarni sami so že dočili nekatere oblike reševanja težkega položaja. Tako so usmerili vse sile v povečanje količinskega proizvodnega plana, povečanje visoko kakovostne proizvodnje v hladni valjarni, jeklovku, žičarni in elektrodnem oddelu-

(Nadalj. na 32. str.)

TRGOVSKO PODJETJE

ZARJA

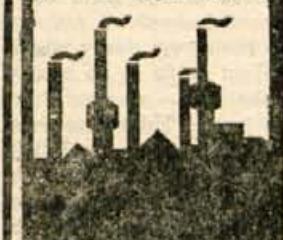
VOLNENE TKANINE
IZ ČISTE RUNSKE VOLNE,

Tekstil

● OBIŠCITE NAS ● IZBIRAJTE ● KUPUJTE PRI NAS ●

DIOLEN TKANINE V
250 RAZNIH DESEN
IH IN BARVNICH OD
TENKIH ZA ŽENSKE
OBLEKE IN KOSTIME
TER MOŠKE OBLEKE
V SPECIALIZIRANIH
TRGOVINAH:

Tkanina
Tekstilka

Jesenice

Občinska kandidacijska konferenca

Na Jesenicah izbrani kandidati za poslance

V četrtek popoldne je bila na Jesenicah občinska kandidacijska konferenca, na kateri so na podlagi zakona o volitvah odločali o kandidatih za poslance.

Ludvik Kejžar, predsednik občinske konference socialistične zveze, je delegatom prebral volilni program, obenem pa je navzoče seznamili s kriteriji, ki naj bi odločali pri izbiri posameznih kandidatov za poslance.

Na krajevnih kandidacijskih konferencah kakor tudi na konferencah v delovnih organizacijah so bili poprej že evidentirani možni kandidati za posamezne zbrane republiške skupščine. Tako je bilo za eno poslansko mesto v republiškem zboru skupščine SRS evidentirano kar šest možnih kandidatov, za dve poslanski mestih v gospodarskem zboru je bilo evidentiranih 8 možnih kandidatov, za socialno zdravstveni zbor je bilo evidentiranih pet kandidatov za dve poslanski mestih in eno mesto v prosvetno-kulturnem zboru so bili evidentirani štirje kandidati.

Nekateri od predlaganih kandidatov kandidature niso sprejeli oziroma so izjavili, da je ne bodo podpisali, nekaj kandidatov pa se o kandidaturi ni izjasnilo. Tako so nekateri možni kandidati za poslance na lastno željo odpadli, delegati občinske kandidacijske konference pa so predlagali še nekaj novih tovarišev za poslance.

Delegati so s tajnim glasovanjem izvolili naslednje kandidatice za poslance:

Za republiški zbor bosta kandidirala Milan Kristan, dosedanjši poslanec skupščine SRS, in Janko Burnik, pomočnik direktorja ZD Jesenice. Za gospodarski zbor bosta kandidirala ing. Stefan Nemeč in Tone Grošelj, oba zaposleni v Železarni.

V socialnozdravstveni zbor republiške skupščine bosta kandidirala Slavko Osredkar, pravni referent Stanovanjskega podjetja Jesenice, in dr. Azman Tomaž, zdravnik v jesenški bolnišnici.

V prosvetno-kulturni zbor bosta kandidirala Jože Gazvoda, ravnatelj osnovne šole v Kranjski gori, in Albina Tušar, sociolog v Železarni Jesenice.

Na Jesenicah niso predlagali nobenega kandidata za poslance zvezne skupščine. Izvolili so 15 delegatov za medobčinsko kandidacijsko konferenco, ki bo določila za sedem občin kandidate za poslance zvezne skupščine.

Delegati tudi niso imeli nobenih pripomemb na predlagano listo o možnih kandidatih za poslance za zbor narodov zvezne skupščine.

Občinska kandidacijska konferenca kot novi član v mehanizmu volitev je na Jesenicah povsem opravičila svoj obstoj.

J. Vidic

Predlog možnih kandidatov za republiško skupščino v Kranju

V torek, 4. marca, bo v Kranju občinska kandidacijska konferenca, ki bo obravnavala dosedanje priprave na občinske volitve, sprejela bo merila za izbor kandidatov za republiške poslance, določila kandidate za republiški zbor SR Slovenije, razpravljala bo o predlogih za poslance zvezne skupščine in izvolila deležate za medobčinsko kandidacijsko konferenco za 69 zvezno volilno enoto, ki jo sestavljajo vse gorenjske občine.

Ker tvorita občina Kranj in Tržič skupno volilno enoto za volitev poslancev zborov delovnih skupnosti republiške skupščine (gospodarski, prosvetno-kulturni in socialnozdravstveni zbor) bosta nato občinski kandidacijski konferenci Kranja in Tržica na skupnem zasedanju določili še kandidate za poslance občin zborov.

Volilna komisija pri občinski konferenci Kranj, nam je posredovala naslednji predlog možnih kandidatov za republiške poslance, ki so bi-

Javna zahvala

Po volilu pokojne Frančiške ROZMAN iz Bohinjske Bistrike 197 smo iz njene zapuščine prejeli

7.637, 70

N din

v korist slepih otrok.

Za volillo se iskreno zahvaljujemo zakonitim dedičem Sodja Mariji, Bohinjska Bistrica 208, Smukavec Francu, Koprivnik 4, Markež Antoniju, Koprivnik 66, Stare Ivani, Koprivnik 14, Skrt Frančišku, Bohinjska Bistrica 211 in Stražs Ivanu, Koprivnik 11, ki so klub formalni pomanjkljivosti oporeke priznali zapuščino volillo.

Zavod za slavo In slabovidno mladino v Ljubljani

li obravnavani na kandidacijskih konferencah oz. so jih volilni komisiji posredovali posamezne kandidacijske konference.

I. REPUBLISKI ZBOR:

volijo se trije poslanci po naslednjih volilnih enotah. **Kranj I.** — obsega del občine, ki leži na desnem bregu Save; **Kranj II** — obsega območja krajevnih skupnosti Kokrica, Struževe, Zlato polje, Vodovodni stolp, Kranj Center, Primskovo in Huje — Planina — Cirče; **Kranj III** — obsega območja uradov Goriče, Naklo, Preddvor, Jezersko, Cerknje, Senčur in Trboje, Hafner Vinko roj. 1920, višja izobrazba, podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS; Janhar Igor roj. 1940, višja izobrazba, glavni urednik Glas, Juranečić inž. Zdenko roj. 1931, inž. kemije vodja laboratorija Tekstilindus Kranj; Kepic Vinko roj. 1921, višja izobrazba, uslužbenec Sava Kranj; Kosir Martin roj. 1926, srednja šola, sekretar komiteja OB ZKS Kranj; Pavlin Nace roj. 1936, dipl. pravnik, šef pravne službe v Iskri Kranj; Tomaz Vili roj. 1934, tekstilni tehnik, vodja komercialne službe TSC Kranj; Draksler Pavle in Zalokar Slavko sta odklonila predhodno soglasje k možni kandidaturi.

II. GOSPODARSKI ZBOR:

voli volilna enota obsega delovne organizacije gospodarstva na območju Kranj in Tržič — volijo se trije poslanci — Beravs Ing. Janez roj. 1923, ing. kemije, direktor Save, Kranj; Bogataj Peter roj. 1947, gumar, Sava Kranj; Erzen Ing. Janez roj. 1924, ing. agronomije, direktor K2K Kranj; Martinovič Ing. Miloš roj. 1939, ing. gozdarstva LIK Kranj; Kuralt Ing. Franc roj. 1922, ing. agronomije, kmetovalec; Peternej Henrik roj. 1941 tehnik Iskre, Elektromehanika

Kranj; Repič Ing. Miro roj. 1938, ing. gozdarstva, direktor ZLIT Tržič; Simoneti Rino roj. 1926, dipl. pravnik, član izvršnega sveta skupščine SRS; Smuder Borut roj. 1940, dipl. pravnik direktor organizacijsko-kadrovske službe Sava Kranj; Triler Ivo roj. 1942 tehnik Iskra — Otočec; Brezar Janez in Hodin Vlado sta odklonila predhodno soglasje k možni kandidaturi.

III. PROSVETNO - KULTURNI ZBOR: volilna enota obsega delovne organizacije na področju prosvete in kulture na območju Kranja in Tržica — volita se dva poslanci — Batista Milan roj. 1924, akademski slikar Orednja knjižnica Kranj; Boštar Vida roj. 1938 učiteljica Osnovna šola Naklo; Faganeč Marija roj. 1925 predmetni učitelj, direktor osnovne šole heroja Grajzera Tržič; Filipovič Zvonko roj. 1946, študent sociologije, Mašaj Slavko roj. 1927 učitelj direktor osnovne šole Stane Zagari Kranj; Petrič dr. Ernest, roj. 1936, dr. znanosti, član izvršnega sveta skupščine SRS.

IV. SOCIALNO - ZDRAVSTVENI ZBOR: volilna enota obsega delovne organizacije na področju zdravstva in socialnih služb na območju občin Kranj in Tržič — volita se dva poslanca. Bolene Franc roj. 1940 socialni delavec Tekstilindus Kranj; Fortič dr. Bojan roj. 1921 zdravnik, direktor inštituta za TBC Golnik; Ljekovič Velimir roj. 1925 uslužbenec sekretar inštituta za TBC Golnik; Veter dr. Igor roj. 1920, primarij direktor bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj; Vončina Edgar roj. 1929 dipl. pravnik, direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj; Zavrnik dr. Gorazd roj. 1929, zdravnik, direktor Zdravstvenega doma Kranj.

Kandidacijska konferenca v Škofji Loki Izvoljenih 6 kandidatov za republiško skupščino

Minuli četrtek (27. februarja) popoldan je bila v Škofji Loki občinska kandidacijska konferenca, na kateri so prisotni izglasovali kandidatice za poslance v republiški skupščini in izbrali 15 delegatov, ki bodo skupaj s predstavniki ostalih gorenjskih občin na medobčinsko kandidacijsko konferenco odločali o kandidatih za poslance zvezne skupščine.

Občina Škofja Loka bo v republiški skupščini zastopalo 5 poslancev: dva v gospodarskem zboru in po eden v republiškem, socialnozdravstvenem ter kulturnoprosvetnem zboru. Lista s predlogi kandidatov je bila dokaj obširna, enajst imen smo zasledili na njej. Na tajnih volitvah — glasovalo je 97 članov konference — so prisotni izbrali naslednje kandidate: Ivana Franka-Iztoka za republiški zbor (kot zanimi-

vost naj povemo, da je bil izvoljen skoraj soglasno — od 97 možnih glasov jih je dobil 96), Janeza Šterja, direktorja podjetja ALPLES Železarni in Toneta Polajnarja, direktorja obrtnega podjetja Instalacije Škofja Loka, za gospodarski zbor, Ivana Omana, kmeta iz Zminec in dr. Toneta Koširja, zdravnika v Škofji Loki, za socialnozdravstveni zbor ter prof. Borisa Klemenčiča, učitelja na osnovni šoli v Gorenji vas, za kulturnoprosvetni zbor. Vsi od naštetih kandidatov so zbrali več kot polovico, se pravi 49 ali več glasov. O njih bodo čez nekaj dni sklepali še odborniki občinske skupščine in predstavniki delovnih organizacij.

Udeležence konference so seznanili tudi s predlogi kandidatov za poslance zvezne skupščine. O njih bo kandidacijska konferenca glasovala v začetku aprila. I. G.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRAJN

razpisuje

Licitacijsko odprodajo na slednjega osnov. sredstva:

traktor

Ferguson de luxe, 35 KS karamboliran, v nevozemnem stanju

Izklicna cena brez promet. davka je 3.235,00 N din.

Licitacijska odprodaja se bo vršila 5. 3. 1969 v prostorjih Transportnega obreta GG Kranj na Primskovem s pričetkom ob 8. uri zjutraj.

Pravico do nakupa imajo pravne in fizične osebe.

Smučarji turisti!

TEDNIK »TT« in SK »AKADEMIK« vas vabita v nedeljo, 2. III. na Krvavec, da se pomerite za znak Dobrega smučarja. Prijave v soboto popoldne in v nedeljo do 10. ure v domu na Krvavcu, potem pa na startu v Tihi dolini. Začetek tekmovanja ob 11. uri.

Veletrgovina Živila Kranj

rabi več

avtoprevoznikov

zasebnikov z vozili do 3 t nosilnosti za razvoz blaga po Gorenjskem.

Ponudbe z navedbo tarifa poslati na naslov do 15. 3. 1969.

Odgovarja Rino Simoneti

Naše uredništvo je pred dnevi zaprosilo tovariša Rina Simonetija, člana izvršnega sveta skupščine SRS, da odgovori na nekatera pomembna vprašanja.

● Dosedanje delo slovenskega izvršnega sveta je bilo zelo uspešno. Mnoga aktualna vprašanja so bila v tem obdobju razrešena. V tem sorazmerno kratkem obdobju pa so ostala seveda tudi še taka, ki bodo našla svoj prostor v prihodnjih delovnih obvezah izvršnega sveta. Katere bistvene probleme, bi morali po vašem mnenju postaviti v žarišče bodočih prizadovanj.

V kratkem dveletnem obdobju smo zastavili več načrtov. Večji del ni mogel biti izpeljan do kraja. Ves čas smo imeli dober občutek zato, ker smo vedeli, da smo v izvršnem svetu enotni in da vemo, kaj hočemo. Tako smo poskušali delati v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji; mislimo, da je naša dolžnost povezati Slovenijo gospodarsko, kulturno in socialno. Zdravljavati moramo vse napredne, dobro misleče ljudi, ki so se pripravili bociti za boljšo bodočnost.

Na gospodarskem področju smo najprej morali pogledati v oči nekaterim obvezam, pa tudi investicijskim napakam iz preteklosti. Zelo odkrito smo se odrekli neuresničljivim ambicijam. Nismo se ustrašili tudi likvidacij od EKK Velenje in drugih podjetij. Vendar ne mislim, da je kakšnokoli gospodarsko poslovanje mogoče obvarovati pred poslovimi riziki. Ti nastopajo povsod in vse družbe se na različne načine borijo, da so riziki čim manjši. Ni nobenih potrebe, da bi gojili žalovanje, obratno, osiati je treba pogumen in praviljen na nova tveganja. Pri tem je važno, da so programi strokovne in predvsem gospodarsko pretežiani. Ce se na nekem področju dogedijo napake, jih je treba popravljati takoj in javno in je škoda, da pri tem najmanjša.

Smo sredti izdelave dolgoročnega koncepta razvoja republike. To je obično delo, ki nam bo pokazalo, kako smo se razvili do sedaj in bo orientiralo gospodarsko poslovanje v bodoče. Ne mislim, da smo nekateri na izdelavo koncepta razvoja, ampak moramo na vseh področjih, kjer so naša spoznaja že zrcala, primerno delati in ukrepati. Zlivjenje ne čaka, gospodarsko terja vsak dan nove odločitve, se več, pogoj za uspeh niso le dobitni programi, ampak predvsem znanje in volja ter sredstva. Pravkar se izdeluje pregled vseh do sedaj izdelanih razvojnih programov, ki jih bomo poskušali v javni razpravi in z udeležbo strokovnjakov ustrezno presoditi. Ko na splošno ocenjujemo gospodarska gibanja v Sloveniji, smo lahko zadovoljni, kadar pa se poglabljamo v posamezne probleme, vidimo, da je položaj zelo zapleten in nasprotnujec. Pomenben del gospodarstva je v resnih težavah. Tu mislim na železarstvo, bazično kemijo, nekatera rudnik in kmetijska posestva. Mislim, da se nobenih organiziranega družbi in najmanj socialistična ne more odreči sodelovanja pri reševanju tako pomembnih vprašanj. Pri nas je bilo nekaj časa močno prisotno razmišljjanje, po katerem

ja porocene socialne, kulturne in nacionalne potrebe, ki jih lahko rešuje le sama. Vidimo le eno prednost, dnevne navade naših ljudi, po drugi strani pa imamo velike izdatke, če hočemo gojiti nekatere zadeve, ki so za narod nujno potrebne. Nas pa je malo in narodni dohodek ni velik. Odkrito razpravljamo o odnosih med razviti in nerazviti, o državnem demarju, o izvrševanju srednjoročnega plana in drugem. To ni posebno lahko, niti hvaležno, vendar ne bežimo od odgovornosti.

O bodočih programih je težko na kratko kaj povedati. Splošni program bi moral biti predvsem modernizacija gospodarstva, odpiranje novih delovnih mest, da bodo v Sloveniji vsi zaposleni, izdelava dolgoročnega koncepta razvoja in skrb za skladen socialni in kulturni razvoj.

● Kaj mislite o prostoškem planiranju, ki je za Gorenjsko še posebej važno?

Prostorsko planiranje bo ena izmed osnov dolgoročnega razvoja Slovenije. Mislim, da bi na Gorenjskem moralni imeti strokovno službo, ki bi precej neodvisno, vendar v sporazumu z vsemi občinami, iskala najboljše rešitve. To programiranje je posebno težko tam, kjer je prostora malo, pretekle rešitve pa so že začrtale smer bodočim programom. Mislim, da bo potrebno razumno sporazumevanje med vsemi prizadetimi. Čim večja je razdarnost, tem lažje bomo sprejeli predloge strokovnjakov. Znano mi je, da pomanjkanje programov otežča normalen razvoj nekaterih pomembnih našellj.

● Kako gledate na predlog gorenjskih občin, ki zahtevajo izdelavo načrta cestnega omrežja Slovenije?

Mislim, da je bila pobuda pravilna in da je prisljivo ob pravem času. Prepričan sem, da bi se sicer lahko zgodilo, da bi programirali na drugih mestih in ko bi bilo potrebno zastaviti z delom ne bi imeli primerenega programa.

Razmišljaj sem, kako bi najbolje podprt to iniciativno. Zdela se mi je, da ne bomo storili nič koristnega, če bomo samo soglašali. Materialno trenutno ne zmoremo več kot sta odseka Postojna - Razdrto in Hoče - Levec. Zato sem mislil, da je nujno potreben zagotoviti sredstva za programiranje gorenjske ceste in predora v Avstrijo. Mislim, da ni treba biti velik strokovnjak za oceno najbližje poti iz Zahodne Evrope v Jugoslavijo. Drugo, kar sem smatral, da moramo zagotoviti, je izdelava programa cestnega omrežja, katerega del bodo postali sedaj projektirani odseki. Eno in drugo je zagotovljeno in upam, da bomo po izvršitvi prvih programov imeli možnost zoobčati, katera dela bodo najprej na vrsti. Važno je, da imamo pripravljene programe. To bo olajšalo tudi urbanistični razvoj, ki ga sedanja nejasnost zavira.

● Kaj mislite o gospodarskem in industrijskem razvoju, posebej na gorenjskem območju?

Rino Simoneti se je rodil leta 1926. Končal je pravno fakulteto v Ljubljani. Doslej je delal na številnih pomembnih področjih. Od leta 1960 do 1966 je bil direktor tovarne Peko v Tržiču. Za člana izvršnega sveta skupščine SRS Slovenije je bil izvoljen leta 1967.

Za mene je kadrovska politika pomemben sestavni del poslovne politike podjetja. Odsočnost kadrovskih politik se mora maščevati prej ali slej, če ima podjetje še tako dobro mehanizacijo in ugodne pogoje na trgu. Kvalificirani delavci so steber podjetja. Posebno vlogo pa imajo visoko kvalificirani kadri. Vedno sem smatral, da je vsakon ur, ki je dolgo bil na delovnem mestu, treba pokazati vse priznanje in spoštovanje. Pri nas pa včasih tudi na Izpraznjena in nova delovna mesta ne postavljamo mladih in šolovalih kadrov. Časi rutine in podjetniške intuicije so za nami. Potrebno nam je znanje in sistematično raziskovanje. Siliš sem za razmišljjanje nekega vodilnega delavca, ki je o mladih izobražencih izjavil, da je z njimi težko delati. Za mene je položaj Jasev. Kdor ne more delati z mladimi ljudmi, z generacijami, ki prihajajo, ne bo uspel. Če morda ne misli po tisti logiki »voditelji so dobri, zamenjalno naroda. Vsačko podjetje bi moralo imeti čvrsto napisano mrežo in kriterije, ki morajo biti izpolnjeni z zasedbo delovnega mesta. Krilate teh načel je napad na dolgoročno poslovno politiko podjetja. Samo s pravimi ljudmi na pravih mestih bomo lahko hitreje napredovali. Za nekatere kraje je značilno, da so iz njih odšli odlični strokovnjaki in vodilni gospodarstveniki, ki so bili drugič zelo uspešni. To ni dobro, tudi domače ljudi je treba spoštovati in to ob pravem času. Mladi ljudje si želijo delo in prevzemajo odgovornost. Kdor misli drugače, si ne upa povedati da jim ne zaupa.

● Kaj mislite o kadrih in kadrovski politiki, ker ste poudarili pomen človeka v proizvodnji?

Letošnja druga Murkina razstava

Prodaja pohištva in opreme na Visokem

Trgovsko podjetje Murka Lesce je konec minulega tedenja odprlo na Visokem pri Kranju razstavo in prodajo pohištva ter stanovanjske opreme. To je letos že druga takšna razstava.

Tako kot na vseh dosedanjih, tudi tokrat prodajajo pohištvo znanih proizvajalcev: Meblo, Krasoprema, Iztok, Marles, Sentjernej, Stil, itd. Razen tega razstavljajo tudi železnino in tekstilne izdelke — slednje z desetodostotnim popustom.

Z dosedanjim obiskom so zadovoljni, saj so v petih dneh prodali za okrog 12 milijonov starih dinarjev pohištva, za tri milijone starih dinarjev različnih električnih aparatov in posode ter za približno milijon dinarjev tektila. Zanimivo je tudi, da so pri pohištvi prodali največ spalnic, kavčev in dnevnih sob.

Razstava v zadružnem domu na Visokem bo odprta še do ponedeljka, 3. marca.

A. Z.

Razstava Trgovskega podjetja Murka Lesce bo na Visokem odprta še danes, jutri in v ponedeljek. — Foto: F. Perdan

Veletrgovina Špecerija Bled Moderni trgovini prilagojena prodaja

Cilj: prilagoditi se evropski višini prodaje oziroma ponudbe

Veletrgovina Špecerija Bled ima danes 26 rednih trgovin. Med temi je 5 samopostežnih. V podjetju je zaposlenih okrog 100 ljudi. V zadnjih desetih letih je ta kolektiv veliko vlagal v modernizacijo trgovin. Tako so modernizirali že vse trgovine razen na Posavcu. Nenehna modernizacija pa je pokazala nove naloge.

Ceprav naša trgovska mreža še ni popolnoma razvita, je vseeno na nekaterih področjih že dosegla višino, ko je treba razmišljati o približevanju trgovine potrošniku. Z drugimi besedami to pomeni, da ni pomembno le, kako je trgovina založena z blagom, marveč prihajajo v osredje: odnos prodajalca do kupca, hitra, kvalitetna in strokovna postrežba itd.

Veletrgovina Špecerija pri tem ni brez izkušenj. Znani so njeni »potujoči paviljoni« na zamrznjenem Blejskem jezeru. Tudi letos so med skijöringom na Bledu postregli obiskovalcem te zanimive prireditve na ledu. Ta teden pa so šli še korak dlje. Pripravili so poseben enotredni tečaj za prodajalce v delikatesni stroki. Pod strokovnim vodstvom Gostinskega centra hotel Krim na Bledu se bo 15 njihovih pomočnikov in poslovodij naučilo,

kako se pripravljajo različna delikatesna jedila. Program je zelo pester. V 18 šolskih urah se bodo v eksperimentalni kuhinji hotela Krim naučili, kako se pripravi pečen piščanec z zelenjavno solato, obložen govejji jezik, sendvič za diabetike, ribja solata in vrsta drugih jedil. Seznamili se bodo tudi s higienosko-tehničnimi predpisi, ravnanjem blaga v hladilniku itd.

To je prvi tovrstni tečaj, ki ga je organizirala Špecerija Bled. Kasneje bodo pripravili še en tečaj s področja zelenjave, sadja in sadnih sokov. Vsa jedila, ki so se jih uslužbenici Špecerije naučili pripravljati na prvem tečaju (bil je ta teden) bodo domači in tuji kupci lahko dobili v samopostežnih in delikatesnih trgovinah Špecerije Bled med turistično sezono.

Tečaj za uslužence pa ni edina novost v letošnjem delovnem programu Špecerije. Letos bodo namreč s Trgovskim podjetjem Murka Lesce odprli na Jesenicah eno največjih trgovin (supermarket) zunaj Ljubljane. V njej bodo prodajali prehrabljeno blago in gospodinjske potrebsčine. Imela pa bo tudi bife. Predvideno je, da bodo to trgovino odprli že maja.

Se večja investicija, na katero se pripravljajo, pa je gradnja centralnih skladišč in samopostežne trgovine na Bledu (Dóbe). Skladišča bodo gotova že letos jeseni, trgovino pa bodo odprli spomladi prihodnje leto. Pomembno je tudi, da bodo to 250-milijonsko investicijo urenščili predvsem z lastnimi sredstvimi.

Že kratek pogled v letošnji razvojni program Špecerije Bled nam tako pokaže, da si v kolektivu nenehno prizadevajo, da bi dosegli višino, ki je značilna za sodobno evropsko trgovino.

Danes (sobota) se bo v Gostinskem šolskem centru hotela Krim na Bledu končal enotredni tečaj, ki ga je priredila Špecerija Bled za 15 uslužbenik. — Foto: F. Perdan

KB
LJUBLJANA

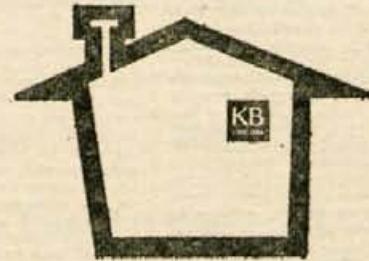
**KREDITNA BANKA
IN
HRANILNICA LJUBLJANA**

nagrahuje vašo odločitev za namensko varčevanje z ugodnimi posojili. Stanovanjsko posojilo lahko dobe občani in pravne osebe, ki v banki namensko varčujejo, namensko vežejo stanovanjska sredstva za določen čas ali vplačajo ta sredstva v kreditni sklad banke.

Posebno ugodnih obrestnih mer so deležni lastniki vezanih deviznih računov. Za navadne in vezane hranične vloge daje Kreditna banka in hraničnica Ljubljana najvišje obresti.

Poleg tega sodelujejo varčevalci vezanih hraničnih vlog, namenski varčevalci in lastniki vezanih deviznih računov pri vseh nagradnih žrebanjih, ki jih prireja Kreditna banka in hraničnica Ljubljana vsake štiri mesece.

Naslednje nagradno žrebanje bo v mesecu maju, ko bo razdeljenih 250 lepih nagrad, med njimi tudi dva osebna avtomobila in to FIAT 124 ter FIAT 850.

ZAUPAJTE NAM SVOJE DENARNE POSLE! OPRAVIMO JIH HITRO, ZAUPNO IN POD NAJUGODNEJSIMI POGOJI.

Obrtno podjetje
BISTRA
Skofja Loka

obvešča

cenjene stranke, da najkasneje do 21. marca 1969 dvignejo v kemični čistilnici in pralnici oddana oblačila, ker po tem roku podjetje ne bo odgovarjalo za sprejeto robo.

»Skregani kmetje in gozdarji«

Na članek Andreja Trilerja v vašem listu dne 8. 2. 1969 pod naslovom: »Sedem dni zapora zaradi paše na Selški planini, Skregani kmetje in gozdarji« priobčite prosimo zaradi pravilnega obveščanja javnosti naslednji naš odgovor pod enakim naslovom.

»Novinar Andrej Triler je lahko prepričan, da smo ravno ml kmetje iz Selca in Kupenika pri Bledu, ki tu stalno živimo in delamo, kjer bodo zelo verjetno živeli in delali tudi naši otroci, najbolj zavzeti za to, da se ta prostor glede na naravne pogoje zemljišč ureja tako, da bo donašal trajno čim več, ne da bi pri tem trpela naravna rodovitnost tal.«

Pisec obravnava problem naše planinske paše zelo ozko in površino. Ozira se samo na negativne določbe o prepovedi paše v gozdovih, ki jih vsebujejo predpisi splošne, temeljne in republiške zakonodaje o gozdovih. Zanj ne obstaja noben zakon o razpolaganju s premeženjem bivših agrarnih skupnosti (Ur. list SRS št. 746/1965), ki je poseben zakon, po katerem so to premeženje s pravicami do paše in druge s pašo zvezane pravice bivših agrarnih skupnosti na tujem svetu praviloma uporabijo za ureditev skupnih pašnikov. Ta zakon še vedno velja. Zadeva s pašnimi pravicami torej le ni taka, kakor jo opisuje pisec, da poznavajo pravice le kmetje sami in da jih ni v nobenem zakonu ozir, odloku. Pašne pravice torej so v zakonu, in sicer v posebnem — specjalnem, ki po pravnih pravilih razveljavlja določila splošnega zakona, kolikor so v nasprotju z določili posebnega zakona. Potem takem je treba najprej paše urediti v smislu določil posebnega zakona, nakar stopijo v veljavo prepovedi splošnega zakona. Sicer pa si velja zapomniti, da se nikjer na svetu ne urejajo problemi zgolj z negativnimi določbami, s prepovedmi, temveč s pozitivnimi, ustvarjalnimi določbami. Naša »trma«, imenoval bi jo bolje vztrajnost v borbi za pašne pravice torej le ni tako neutemeljena, nezreala ali celo »smešna«, kakor skuša to prikazati pisec. Torej pravice so, in to v zakonu! Mi pa, ki tu živimo in delamo, smo živo zainteresirani, da se te pravice uredijo, in sicer pametno v okviru naših gospodarskih potreb, kakor to določa zakon ter v duhu dosežkov kmetijske in gospodarske znanosti. V vseh državah v območju Alp pašne pravice v gozdovih urejajo, ne pa ukinjajo. Tudi v naši zakonodaji ima urejanje prednost pre ukinjanjem. Pašne pravice v gozdovih urejajo na splošno na ta način, da iz gozda izločajo del zemljišč, ki so po naravnih pogojih sposobna za ureditev trajnih pašnikov. Po izvršenih melioracijah pa se ostača s pašnimi pravicami obremenjena zemljišča

razbremenijo od vsake paše. Na ta način se ločita gozd in paša — gozdnina in pašniško gospodarstvo, ki potem lahko v svojem prostoru intenzivno gospodarita. V Švicariji je to vprašanje v glavnem že urejeno. Ceprav ima Švica komaj eno četrtnino svoje površine pod gozdom in je oblikovitost tal na splošno manj ugodna, so gozdarji z velikim razumevanjem pomagali urediti problem gozdnine paše. V Avstriji pa je izdal leta 1963 Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo obširno navodila za ureditev gozdnine paše pod gesлом: »Red med gozdom in pašo.« Pri tem je izhajalo iz stališča, da je treba obravnavati planine kot neprerosljive za kmetije v dolini, enako kakor so za kmetije neprosljive njive, travniki in pašniki v dolini. Problem gozdnine paše urejajo podobno kakor v Švicariji, da za trajno pašo sposobne terene iz gozda izločijo in spremeni v trajen pašnik. Svet je glede na oblikovitost tal, glede na razmere talne višine in globičino zemlje ugoden, da bi mogli urediti postopoma celo pašnik za pašno-košni način uporabe tal. Seveda to ne gre čez noč. O večji rentabilnosti tako urejenega pašnika nasproti gozdu z lesom manjše tehnične vrednosti ni nobenega dvoma.

Izjemno ukinjanje paše je po zakonu vezano na določene pogoje, ki pa jih je treba ugotoviti, npr., če je paša potrebna ali ne itd. Nikakor pa ne more biti vzrok za ukinitev pašnih pravic vpeljava pašno-košnega načina izbrane travnatega sveta. To še posebno ne v današnjem času, ko se že na splošno ugotavlja, da je zemljiški maksimum 10 ha kmetijskih zemljišč premajhen. Dalje, koliko pa je sploh kmetij, ki imajo toliko skupaj zloženih zemljišč, da je mogoče vpeljati pašno-košni način uporabe tal ter končno kakšen uspeh moremo pričakovati na plitvih prodnatih tleh ob Savi Bohinjski. Vse skupaj pa je v nasprotju s splošnim prizadavanjem »spredelovati več in ceneje«. Pomoč Gozdnega gospodarstva Bled in KZ Radovljica posameznim kmetijam, ki imajo ustreerne pogoje je sicer hvale vredna; pomeni pa zelo malo v prizadavanju za splošni dvig kmetijske proizvodnje.

Dalje se pisec spušča v razlaganje pojma planina. Da se bo seznamil s pravim ekonomskim pojmom planine v Sloveniji, mu priporočamo, da pazljivo prečita zadnjo razpravo prof. Alfonza Pirca v Geografskem vestniku I. 1954. Uvidel bo, da si tega pojma le ni mogoče razlagati po svoje in za kakšno ureditev paše gre v našem primeru.

Naj v nekaj besedah načemo za kakšno ureditev

paše gre v Selški planini.

V smislu zakona o agrarnih skupnostih iz leta 1947 je postala parcela št. 1190 k. o. Selo v izmeru 3.94 ha, na katere stoe sirarna, pastirske koče in hlevi ter pašne pravice Selške planine za 120 govedov na površini ca 1190 ha pretežno gozdnih zemljišč — splošno ljudsko premoženje. Velik del s pašo obremenjenih gozdnih zemljišč leži v tako imenovanih naravnih mraziščih. To je lep, na splošno le blago nagnjen svet, kjer gozd zaradi mraza le slabo uspeva in daje smreka zaradi zakrnle rasti les slabše kakovosti. Bukev v mraziščih sploh ne uspeva. V duhu zakona bi bilo glede na ugotovljeno gospodarsko potrebo treba izločiti iz gozda ustrezno površino, ki je po naravnih pogojih sposobna za ureditev trajnega pašnika. Svet je glede na oblikovitost tal, glede na razmere talne višine in globičino zemlje ugoden, da bi mogli urediti postopoma celo pašnik za pašno-košni način uporabe tal. Seveda to ne gre čez noč. O večji rentabilnosti tako urejenega pašnika nasproti gozdu z lesom manjše tehnične vrednosti ni nobenega dvoma.

Tako urejajo te probleme v naprednem svetu. Zato pa še ne moremo govoriti, da so to kmetijsko zaostale dežele.

Pisec nas tudi uči, da bo trava bolj rasla, če bomo gnojili. Mnenja smo, da ravno kmetje iz Selca nismo takoj slabii živinorejci, da ne bi poznali učinkovitosti gnojil. Merilo za porabo gnojil je za nas predvsem cena gnojil in cena naših izdelkov. Kakršne so cene enega in drugega, verjetno pisec tudi ve. Tudi rentabilnost pašno-košnega načina uporabe travnatega sveta je zaradi nesorazmerja cen gnojil in cene živine močno omajana. Ta način uporabe tal zahteva namreč velike količine gnojil skozi vso dobo rasti v letu. Ravno zaradi razlike v cenah kmetijskega reproduktijskega materiala in končnih kmetijskih pridelkov beremo, da so stoljšča v hlevih družbenih posestev zelo slabo zasedena.

Povemo naj še to, da je bil prekršek obravnavan tako na prvi kakor tudi na drugi stopnji zgoj kot prekršek v smislu prijave in da se tudi Republiški senat za prekrške na drugi stopnji, ko je potrdil kazen občinskega sod-

nika za prekrške ni spuščal v pravno plat samega problema, kar je v zadnji odločbi izrecno navedeno. Ravno to pa je za nas bistvenega pomena.

Pisec se smelo postavlja v neko vlogo odločajočega razsodnika med nami in gozdarji. Dejansko pa je njegova vloga očitljivo pristranska. Nedavno smo brali v Delu vznemirljivo vest, da je kmetijstvo izgubilo v zadnjih osmih letih kar 33.000 ha zemljišč. Ali ni dolžnost nas vseh z novinarji vred, da poznamo na to, da se zemlja ne odtegne kmetijstvu, ker končno vsi živimo po pridelkov iz te zemlje. H koncu še vprašamo pisca, ali so še popolnoma mimo njega številne razprave o zakonu o gozdovih, o katerih je obširno poročal Kmečki glas. Iz teh razprav je razvidno, da kmet, če sam ne more delaati, nima od gozda doma nobenega dohodka. Sedaj se nam hoče utesnjevati še živinorejo! Kako si predstavlja pisec našo prihodnost? Kdo bo sploh še ostal na naših kmetijah? Za zaključek naj povemo, da smo vso zadevo predložili Ustavnemu sodišču v presojo ustavnosti in zakonitosti zadevnih predpisov oziroma njihovega izvajanja.«

8 podpisnikov

Nov direktor — stare težave

Osebni dohodki pod republiškim povprečjem — Zadnji sneg izpraznil skladnišča snežnih verig — Veriga izvaža v 28 držav

S prvim januarjem je v tovarni Veriga nastopil službo inž. Vinko Golc, novi direktor, ki je bil prej zaposten v železarni Jesenice. Direktor ing. Golc nam je o poslovanju Verige posredoval naslednje podatke:

V Verigi je 1010 zaposlenih, od tega je 44 vajencev. Precejšnje težave imajo s fluktuacijo delovne sile. Lani je 155 kvalificiranih in visoko-kvalificiranih delavcev zapuštil podjetje. Nekateri so odšli v tujino, drugi pa v druga podjetja. Razloge razmeroma visoke fluktuacije je treba iskati v nizkih osebnih dohodkih kvalificiranih delavcev. Poprečni osebni dohodki v kovinski industriji v Sloveniji znašajo 95.000 S din, v Verigi pa le 85.400 S din, oziroma 10.000 S din pod republiškim povprečjem.

Po zaključenem računu za leto 1968, so v sklad skupne porabe vložili 56 milijonov S din. Delavski svet še ni odločil o tem, kam bodo ta denar namenili.

Precej jih skrbi nameravan dvig cen železarskih izdelkov. »Če bi železarse podražile izdelke za 4 odstotke, kar ne bi rešilo položaja železarn, bi to povzročilo, da bi Veriga poslovala z izgubo,« je dejal ing. Golc.

Na svetu za kovinsko in elektro industrijo gospodarske zbornice SRS je bilo ugotovljeno, da bi bilo vsako povišanje cen železarskih

proizvodov prenos brenjena z ene rame na drugo. Kovinska industrija se bi znašla v takšnih težavah, v kakršnih so zdaj železarne. Po mnenju ing. Golca bi morali to vprašanje reševati v okviru federacije.

Lani so v Verigi izdelali za 9209 ton izdelkov, verig in vijakov. Izdelavo vijakov so delno razdelili s Plamenom Kropom. Plamen izdeluje pretežno kovinske vijake, Veriga pa lesne vijake. Letoski plan predvideva 10.122 ton izdelkov, realizacija (prodaja) pa naj bi se po planu povečala za 9 odstotkov, tako da bi znašala okrog 5,7 milijarde S din. »Najmanj za 6,5 milijarde S din bi morali imeti prometa, da bi podjetje dobilo dovolj denarja za razširjenjo reprodukcije.«

V obratu verigarne trenutno stoji 6 strojev, v oddelku za proizvodnjo vijakov pa začinjajo tudi letos; samo za januar in februar železarna še ni dobavila 250 ton žice.

»Dokler sem bil v železarni, sem razumel samo probleme črne metalurgije, zdaj pa dojemam tako težave črne metalurgije kot tudi predelovalne industrije,« pravi ing. Golc. Surovine, ki jih proizvaja jugoslovanske železarni

ne, po predpisih ne morejo uvažati iz tujine.

Veriga izvaža 30 odstotkov vseh izdelkov. Lani so izvazili za 919.781 dolarjev. Naročila tekoče prihajajo in imajo vedno dela za mesec, dva vnaprej, za težke verige pa imajo dovolj dela za celo leto. Izvažajo v 28 držav, od katerih so največji odjemalci Bolgarija, Zahodna Nemčija, Italija, Aden, Libija, Maroko, Nizozemska, Pakistan, ZDA, Češkoslovaška, Avstrija in Velika Britanija. 90 odstotkov izvoza predstavljajo verige in le 10 odstotkov vijačne robe. V tek pogovori za večja naročila za Sovjetsko zvezo, predvideni pa so razgovori za prodajo snežnih verig Zah. Nemčiji in Švici.

Zadnji spomladanski sneg je bil za Verigo dobrodošel. Izpraznili so vsa skladnišča snežnih verig, saj so jih te dni prodali za 45 milijonov. Če ne bi bilo snega, bi verige čakale do naslednje zime v skladnišču.

Kupci dolgujejo Verigi približno milijardo S din, Veriga pa dobaviteljem okrog 700 milijonov S din. Lani so vložili v nova osnovna sredstva (nove stroje) 700 milijonov S din. V podjetju pripravljajo načrte za izgradnjo centralnih skladnišč. Po manjših skladniščih je zdaj zaposlenih 50 delavcev, potem pa jih bo v skladnišču le 20 zaposlenih. J. Vidic

Terezija in Peter Porenta iz Stare Loke

Biserina poroka Petra in Terezije Porenta iz Stare Loke

»Dvakrat so me že skoraj pokopali, a sem vendarle še živ«

25. januarja sta zakonca Peter in Terezija Porenta iz Stare Loke pri Škofji Loki slavila edinstven jubilej — 60-letnico poroke. Resda smo za njun praznik zvedeli nekoliko pozno, šele pred slabim tednom, vendar upamo, da vas to ne bo motilo. Majhna zamuda je ob tako velikem dogodku pač brez pomena.

Alucovo hišo, kot se reče po domače Porentovi kmetiji, ni bilo težko najti. Malo ne vsakdo na »farje ve, kje živita Terezija in Peter. Domacija čopi ob poti v Virlog. Spričo novega gospodarskega posloja blizu nje je na pogled malce neobogljena. Slavljenca sem našel v prijazni kmečki izbi, kamor se pride iz prostrane veže. Lesen strop, šestero zamreženih oken, grobo iztesana miza, stoli, postelja in seveda nepogrešljiva krušna peč, ki noč in dan izzareva toploto — prav ničesar ni manjkalo.

»Oče, novinar vaju išče,« me je predstavila mlada gospodinja, ki so jo zvrhni lonci in kozice že hip za tem zvabili nazaj pred štедilnik. Jaz pa sem izvlekel svinčnik in začel pisati. Vprašanja so bila skoraj odveč, Peter in Terezija sta govorila kar samo od sebe.

»Po poklicu sem kmet. Že 61 let gospodarim na tejte domačiji, je povedal Alucov oče. »Veste, pravzaprav bi moral posestvo dobiti moj starejši brat, ampak ker se je izselil v Ameriko, ga je mati prisodila meni. Naslednjo zimo sem se oženil.«

»Mama, povejte malo, kako ste živeli vsa ta leta,« po-prosim Terezijo.

»No, z možem sva bila ves čas prijatelja,« je odgovorila ženica. Nobene tožbe nisem

slišal iz njenih ust. In vendar sta s Petrom prestala marsikaj hudega. O tem je nekoliko več povedal stari Aluc. Toliko letnic, številki in datumov je navedel, da skoraj nisem verjel svojim ušesom. 86 let že ima, spomin pa tak, da bi mu ga lahko zavidal vsak zgodovinar. Natančno pomni dan in celo uro, ko so ga med 1. svetovno vojno poslali na fronto. V uniformi avstrijskega vojaka je tičal štiri leta.

»Vse mogoče smo doživeli takrat. Posledice naporov, mraza, in pomanjkanja sem prav občutil še kasneje. Leta 1932 mi je nenadoma odpovedala desnica. Sestkrat so me operirali, a kljub temu ni nihče verjel, da bom postal pri življenju. Eh, pa sem se le izmazal,« pravi, s kancem ponosa v glasu, Peter. Drugič so zdravniki nad njim obupali tri desetletja pozneje, ko ga je zadela kap. Toda krepkega starca tudi tokrat ni spodneslo.

»Povejte no še kaj bolj veselga,« skušam speljati govor drugam. In se je zopet oglasila Terezija:

»Zame je bilo pravzaprav vedno enako. Večidel sem čepela doma. O Petru kaj podobnega seveda ne morem trditi. Zelo družaben človek je. Mnogo ljudi pozna, vsi ga imajo radi. Dejala je še, da se najraje spominja tistih prvih mesecov po moževi vrnitvi iz vojske.

O prijaznih staroloških slavljenicah, o njunem skupnem življenju in delu bi lahko napisal precej več kot mi dopušča skopod odmerjeni prostor. V šestdesetih letih človek marsikaj doživi, vtisov in spomilov je za celo knjigo, ne le za kratke članek. Pravila sta mi na pri-

mer, kako hude čase so preživiljali med zadnjo vojno, pa zopet preskočila na stastne težave, ki ju mučijo danes. Peter toži, da mu je pred dvema letoma močno opešal vid.

»Dvakrat sem moral v bolnišnico. Rekli so, da me bodo operirali, ampak iz vsega tega ni bilo nič. Le račun za 60 Jurjev so mi postali čez čas, se huduje Alucov ata. Njegova žena pa še dobro vidi, na veliko začudenje sorodnikov in znance zadnje čase bere celo brez očal.

»Vse bi še slo, če bi imela nogo. Tak pa, kot vidite, nisem za nobeno rabo več.«

»Leta 1947 so ji jo odrezali, je Peter s svojim elektroniskim spominom brž pomagal Tereziji. A kaj hitro sta pozabilo reve in težave. Živahn gospdar je pokazal na diplomo, ki jo je dobil pred tridesetimi leti od staroloških gasilcev — v zahvalo za dolgoletno vodenje gasilskega društva, piše tamkaj.

»Precej časa sem bil njihov načelnik. Dobro smo delali, veste. Škoda, da me je čas tako prehitel. Eh, niti čebel ne morem več imeti, čeprav so bile pri hiši sedemdeset let. Kako, če grem še kaj ven? Sedaj ne, ko je sneg, ampak spomladji — kdo ve!«

Terezija in Peter nimata otrok. »Ni jih bilo,« pravita, »kaj hočemo. Kmetijo bova zapustila bratovom vnukom, ki skrbijo za nuju.«

Poslovil sem se od prijaznih zakoncev Porenta. Da naj še kaj pridem, so mi rekli domači. In čez nekaj dñi sem res prišel. Fotoreporter je bil z meno, slikal ju je.

I. Guzelj

Veletrgovina ŽIVILA Kranj

objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

1. pražilec kave

2. referent

za reklamo in propagando

3. več skladiščnikov

za skladiščenje sadja in zelenjave

4. več prodajalcev

za prodajo sadja in zelenjave na terenu

Pogoji za sprejem:

- ad. 1. izkušnje in praksa pri praženju kave
- ad. 2. končana aranžerska šola in ustreznar praksa
- ad. 3. kvalificiran ali kvalificiran trg. delavec s potrebnimi delovnimi izkušnjami
- ad. 4. kvalificiran trgovski delavec z veseljem do opravljanja terenskega dela.

Pismene ponudbe sprejema kadrovská služba podjetja do vključno 31. marca 1969.

PRODAJAMO

KARAMBOLIRAN
OSEBNI
AVTOMOBIL

ZASTAVA 750

Letnik 1968, prevoženih kilometrov 13.000. Začetna cena 6.360,00 N.din.

Ogled vozila možen vsak dan od 6.—14. ure v obratu LTH — Vincarje, Škofja Loka.

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Sava, poslovna enota Kranj do srede, 5. 3. 1969 do 12. ure z 10 % kavcijo od izključne cene.

GOSPODARSKE ORGANIZAC. IN POSAMEZNIKI

POCASTITE ZENE
ZA NJIHOV PRAZNIK

8. marec

v hotelu Grad Hrib v Preddvoru pri Kranju. Hotel rezervira prostore po vaši želji in pripravi jedila. Za večja naročila izredni popusti. Rezervacije v recepciji hotela ali na tel. št. 74-111.

 CENTRAL

Se priporoča
HOTEL GRAD HRIB

AMATERSKO GLEDALISCE
TONE CUFAR JESENICE

razpisuje

GLEDALISKI ABONMA ZA LETO 1969

Gledališče bo v letu 1969 uprizorilo šest dramskih del izbranih iz sledečega okvirnega repertoarja:

- B. Brecht: DOBRI CLOVEK IZ SEČUANA (igra)
- J. Tomažič: LEPA VIDA (ljudska igra)
- A. Christie: DESET ZAMORČKOV (kriminalna drama)
- I. Vojnovič: EKVINOKCIJ (drama)
- C. Goldoni: PREBRISANA VDOVA (komedija)
- T. Rattigan: GLOBOKO SINJE MORJE (drama)
- M. Mihellčeva: DAN ŽENA (komedija)

Gledališče si pridržuje pravico do spremembe in dopolnitve navedenega repertoarja.

Razpisani so sledeči abonmaji:

RED PETEK ZVECER In RED NEDELJA ZVECER

V kolikor bi bilo dovolj interesentov, bo gledališče uvedlo še kakšen dodaten red.

Cena abonmaja za šest predstav je:

I. prostor	(parter od I. in X. vrste in balkon I. in II. vrsta)	24,00.— ND
II. prostor	(parter od XI. do XVI. vrste, balkon III. in IV. vrsta ter stranski balkon)	18,00.— ND

Abonma nudi popust na redno vstopnino in je plačljiv v dveh obrokih. Abonma je prenosljiv tudi na druge predstave, v kolikor je zadržanost na dan abonmajske predstave javljena vsaj do 12. ure.

Vpis abonmaja je vsak dan v gledališki pisarni od 8. do 12. ure.

Rok za prijave je do 15. marca 1969.

Vse dosedanje abonente vladljivo prosimo, da čim prejje obnovijo lanski abonma, ker jim kasneje ne bomo mogli več zagotoviti željenega sedeža. Vsa pojasnila dobite v gledališki pisarni ali po telefonu, številka 82-200.

ŽITOPROMET SENTA

SKLADIŠČE

KRANJ

TAVČARJEVA 31
Tel.: 22-053
(blivši Exoterm)

Odpri smo veliko skladilče v Kranju. Na zalogi imamo vse vrste moko, testenine BAČ-VANKA SENTA, vse vrste živilske moko, koruzo in ostale žitarice. Prevoz Izvršujemo z lastnimi prevoznimi sredstvi.
CENE SO UGODNE

Rožna dolina vas vabi

OBISCITE ROZANSKI DOM

— ROSENTHALERHOF MUHLBACH pri St. Jakobu

VELIKO
NAGRADNO
KEGLJASKO
TEKMOVANJE
od 1.—9. 3. 1969

5 lepih nagrad

V hotelu imamo na razpolago tujiske sobe. Strežemo vam samo v slovenskem jeziku. Plačate lahko v dinarjih.

Plesni tečaji

ZACETNIŠKI plesni tečaj

vsak torek in četrtek od 18.30 do 20.30 in nedeljski od 8.30 do 10.30. Začetek začetnega nedeljskega tečaja bo v nedeljo, 2. marca.

NADALJEVALNI

plesni tečaj
bo ob sredah, petkih od 18.30 do 20.30 in nedeljah od 10.30 do 12.30.

Vplišete se lahko vsak dan od 18. — 19. ure Dejavski dom vhod 4/I.

Vpisujemo vse dotlej, dokler se ne prijavi zadostno število interesentov.

**SAVA
PE
KRANJ**

Uprava Zavarovalnice
SAVA — PE Kranj
obvešča svoje zavarovane, da je bila izplačana odškodnina za požarno škodo:

dne 27. 2. 1969

KONJEDIČ Francu st.
Delavska 39 — Kranj

**7.000,00 N
din za požar**

ZP ISKRA Kranj

Organizacija: Tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov Kranj

razglaša PROSTO DELOV. MESTO

upravljalec parnih kotlov

v kalorični centrali tovarne.

POGOJ:

Kandidati z opravljenim izpitom za upravljalce parnih kotlov z mehaniziranim kurjenjem naj pošljajo prijave do vključno 15. 3. 1969 na naslov:

Iskra — Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Kranj, Savska loka 4.

Tovarna obutve PEKO Tržič razpisuje licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

Furgon

ZASTAVA 1300
leta izdelave 1965

Tovorni avto

TAM 4500,
leta izdelave 1961

Licitacija bo dne 4. marca 1969 ob 11. uri za družbeni sektor in ob 12. uri za zasebni sektor v prostorih tovarne PEKO Tržič. Ogled vozil je možen na dan licitacije.

ZELITE GRADITI HIŠO?

POTEM POTREBUJETE NACRT. DOBER IN NE PREDRAG NACRT DOBITE PRI: PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ, Cesta JLA 6/I (nebotičnik).

RAZPOLAGAMO
Z RAZLICNIMI
VRSTAMI
TIPSKIH HIS.

KOMISIJA ZA SPREJEM
DELOVNE SILE PRI
SUMI LJUBLJANA, OBRAT
CORENKJA LESCE

PROSTO DELOVNO MESTO

razglaša

pomočnika skladičnika

gotovih izdelkov (moški).

Pogoji:

- poklicna šola, po možnosti trgovske stroke ali nižja šola
- 2 mesečna poskusna delovna doba
- nastop službe možen takoj
- stanovanja ni na razpolago
- osebni dohodki po pravilniku.

Učitelj Jakob Rojic

Prišel je skoraj neopazno, v oguljeni obleki, s praznimi žepi, a s kovčkom, polnim knjig v rokah. Zvedavo so zjali otroci v novega šolmotaša. Gospodinje in dekle so se za hip odtrgale od loncev in stopile na prag, hoteč početi glodajočo radovednost. Družina vaških veljakov je skozi okna gostilne kritično motrila prišleka. Potem so sedli in staknili glave, da bi skupno premleli dogodek. Krčmar in krčmarica sta si na skrivaj mela roke, kajti razburjeno mizje je pridno praznilo kozarce.

Novi vaški učitelj pa je med tem v zakotni podstrešni sobici zlagal svoje skromno imetje na police. Po glavi so mu že rojili načrti, kako se približati tem ljudem, kako prodreti v njih duše in jih dvigniti iz sive vsakdanosti.

Minil je teden, mesec, minilo je leto. Vaščani so učitelja sprejeli za svojega. Postal je središče življenja, nosilec naprednega, sodobnega reformatorja. Njegove sveže, revolucionarne ideje so prevzete ljudi, dale so smisel njih bivanju. Politično brezvetreje in tisti večni vaški »nič se ne dogaja«, ki človeka otopi, sta izginila. Tujec je obrnil vas na glavo.

Kdo so bili pravzaprav vaški učitelji? Težko je odgovoriti na to zahtevno vprašanje. Vzemite raje v roke Cankarjeve Hlapce, poglobite se v lik Jermana in brž vam bo vse jasno. Tenkočutni pisatelj z Vrhnik je z njim postavil trajen spomenik. V mračnejših časih tujega gospodstva so predstavljali edino protiutež mrtvili in iz njega porajajočemu se klerikalizmu na vasi. Med preprostim kmečkim ljudstvom, ki je kaj rado zapadlo pod vpliv grobarjev na prednih idej, so širili slovensko misel, slovensko besedo.

Hoteč zvedeti kaj več o delu teh »ambasadorjev svobode«, o njih življenju, ki ni bilo ravno lahko, smo pred dnevi obiskali Jakoba Rojica, upokojenega učitelja, 90-letnega možaka prebival danes v Škofji Loki. Klub častitljivi starosti je še vedno čil in krepak, svežega duha. Visoko čelo in roke podolgavati oblik že na prvi pogled izdajajo intelektualno. Ogledoval sem si sliko na steni dnevne sobe, v kateri smo sedeli. Človek lepega obraza ter prodornih oči zre z nje.

»Stirideset jih ima tukajle,« mi je zaupala Jakobova hči Sonja, profesorica zgodovine. Potlej smo se zapletli v pogovor. Vsa današnja številka Glasa bi ne zadoščala, če bi hoteli opisati tisto, kar sta o intervjujučevi življenjski poti vedela povedati on in

njegova hčerka. A tudi teh nekaj vrstic bo — upajmo — zadostalo, da si ustvarimo vsaj približno sliko, vsaj približen portret učitelja Rojica.

Rodil se je 6. julija 1879 v Cerknem na Primorskem. Bistra glava in ukaželjnost sta ga po končani osnovni šoli prgnali na gimnazijo v Gorico, od tam pa med zidove koprskega učiteljišča. Vseskozi je bil odličen student.

SV razred sem kot učitelj prvič stopil v tipični kraški vesi Povirje. Od tam so me kmalu premesili na Gradišče. Spominjam se, kako trdo smo morali delači. Soča v Povirju na primer je bila za tiste čase dokaj velika — 6 razredov otrok je štela. Kollega in meni (več pedagoškega kadra) si vaščani niso mogli privoščiti ni preostalo drugega, kot da sva jih razdelila v dve izmeni, dopoldansko in popoldansko, ter poučevala po ves dan.«

Kljub vsemu pa je mladi učitelj še našel dovolj časa za ustanavljanje vaških pevskih zborov. Kamorkoli so ga poslali službovat nadrejeni, kjerkoli se je pojaval, povsod je zbral okrog sebe kopico vaških pevcev. In ljudje so bili navdušeni, radi so sodelovali. V njih je znal zbuditi veselje do petja in nastopanja, dve strasti torej, ki sta spremljali Jakoba skozi vse življenje.

»Ko smo nekoč nastopali v Gorici, si je koncert ogledal tudi pesnik Simon Gregorčič. Takrat sem prvič govoril z njim. Zivel je sicer na Gradišču, osamljen, v hišici, obdan z vinogradimi. Žal mi ni uspelo spoznati ga pobliže, kajti ravno ko sem bil premeščen tjakaj, se je pesnik za stalno odselil.«

Grozote prve svetovne vojne tudi Rojicu niso prizanesle. Skupaj z drugimi okoliškimi učitelji je moral na fronto. Tedne in mesece groze, bojev, prezebanja in stradanja v streških jarkih po Galiciji, kjer sta bila tripljenje in smrt nekaj vsakdanje, je srečno prestal.

»Še kot novinec bi jo enkrat skoraj iztaknil,« se spominja Jakob tistih dni. »Vlak nas je pripeljal — ne da bi vedeli — naravnost na fronto. Ne zavedajoč se nevarnosti, smo brezkrbno poskakali iz vagonov. Mnogo fantov je tedaj padlo. Rusi niso poznavali šale. Nekdo je užgal po meni, a krogla mi je samo preluknula kapo. Od takrat dalje sem se znal paziti.«

Konec vojne pa Primorski in njenim prebivalcem ni prinesel olajšanja. Velike sile so ta del Slovenije prisodile Italiji. Jakob Rojic se je med tem vrnil na Gradišče. Sprito ugleda, ki ga je užival med ljudimi in ob dejству,

gospodarji so začeli z načrtnim potujčevanjem, z vse intenzivnejšim zapostavljanjem slovenščine v šolah in podobnim. Učitelj, ki se ni hotel ukloniti načrtom rimskih politikov, je seveda veljal za hudo oviro. Zavednemu Rojicu so zato odvzeli mesto ravnatelja na dornberški šoli. Toda mož je še vedno govoril, predaval in pel v domačem jeziku. Ljudje so ga kot učitelja, posebno pa kot ustanovitelja pevskega zboru ter sodelavca v igralskem društvu, zelo cenili in spoštovali. Nekoga dne je tako dobil poziv, naj se zglati v Rimu na ministerstvu za prosveto. Toda Jakob ni nasedel sovražniku. Upoštevajoč

no vodstvo. A tudi v Škofji Loki se ni mogel odreči svojemu najljubšemu konjičku — petju. Bil je nepogrešljiv član moškega pevskega zbara, aktivno je delal pri Sokolu, in pomagal ustanoviti sadarsko društvo. Skupaj s hčerko pa sta mi pripovedovala o naporih, ko so gradili novo osnovno šolo. Na Rojica, ki je bil takrat upravitelj, je seveda odpadel levji delež bremen. Ob otvoritvi, leta 1932, so Ločani organizirali veliko slavje. Razstavo, prirejeno ob tej priliki, sta si prišla ogledat tudi knez Pavle in kraljica Marija. Med klepetom s takratno prvo domo Jugoslavije je Jakob vztrajno tolkel slovenščino.

O žarišču

»Videl sem, da ne razume niti besede, zakaj naj bi govoril drugače? Saj smo bili vendar v Sloveniji!«

Takšen je učitelj Rojic — zaveden, uporen, vztrajen, a med ljudmi, ki ga poznajo, zelo priljubljen. Takšen je bil tudi med zadnjo vojno, ko je moral — že kot upokojenec — v Ljubljani znova prenati teror in preganjanje italijanskih okupatorjev. Da, ima prav, govorijo številni pozdravi njegovih učencev in prijateljev s Primorskega, ki še danes, po tolikih letih, zadejo na njegov naslov.

I. Guzelj

da je bil eden redkih izobražencev daleč naokrog, so ga novi oblastniki imenovali za župana. Na tem mestu je ostal vse dokler ni bil premeščen v Dornberg.

Za boljše razumevanje dogovor, ki so sledili in ki so močno spremenili usodo našega sobesednika, moramo nekoliko osvetiliti tedanje razmere na Primorskem. Italijanska oblast je namreč medtem pokazala svoj pravi obraz. O prvotnem razumevanju in strpnosti do slovenskega jezika, do želja po sodelovanju s svobodno Slovenijo, ni bilo več sledu. Novi

besede prijateljev, ki so ga svarili in opozarjali (»Vtakniti te nameravajo v zapor!«), je raje zbežal čez mejo, v Jugoslavijo.

»Bil sem brez vsega. Tako mi je priskočil na pomoci moj starji prijatelj, danes že pokojni pisatelj Engelbert Gangl. Prek njega sem uspel priti v Škofjo Loko za učitelja,« smo izvedeli.

Kmalu zatem je napredoval in postal upravitelj. Kasneje, leta 1926, ko so na njegovo pobudo v mestu ustanovili gorsko osnovno šolo za otroke iz oddaljenih hribovskih krajev, je prevzel nje-

Kulturno življenje v Retečah

Pred nedavnim so v Retečah razpravljali o kulturno-prosvetni dejavnosti. Ugotovili so, da delo v lanskem letu ni bilo najbolj plodno, med vzroki za tako stanje pa je med drugim tudi premajhno zanimanje mladine za to dejavnost, predvsem dramsko sekciijo. Moški pevski zbor se je sicer nekoliko pomladil, vendar bi si še želi mladih pevcev.

Med najbolj delavne v Retečah prav gotovo sodi tamburaška ubada s finančnimi težavami. V bodoči bi bilo prav, če bi občinski denar, namenjen za kulturo, dodeljevali tistim sekcijam oziroma društvom, ki uspešno delajo.

Se en vzrok bi navedli, da kulturno življenje v Retečah ni tako kot bi moral biti. Tudi redne predstave, so slabob obiskane, tako da prebi-

valci z obiskom vsem, ki se trudijo, res ne morejo dati kaj dosti podpore.

Kulturni dom v Retečah še vedno ni dograjen, saj imajo premalo denarja. Pri sami gradnji so tudi vaščani sami precej prispevali.

I. Bogataj

TURISTI!

Priložnost vam nudi ugodnost. Za vsakogar nekaj, nekaj za vse

boste dobili v gostilni in trgovini

Jože Malle

Leiblital — St. Lenart v Brodeh le 3 km od ljubeljskega predora

Govorimo slovensko! Ugodna menjava!

Dobrodošli!

GORENJSKI MUZEJ V KRAJNU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava keramike Marije Orthaber.

V Baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem in v II. nadstropju razstava Domača obrta na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v Galeriji pa literarnozgodovinska razstava Prešeren v svetovnem slovstvu. Galerjske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

Tudi v Naklem so tekmovali

Kakor vsako leto so tudi letos prizadene funkcionarji »Partizan« v Naklem organizirali društveno tekmovanje v slalomu in smuku za pionirje, mladince in člane, katerega se je udeležilo prek 30. Tekmovanje je bilo izvedeno na obronku gozda pri Čegetnici. Razveseljiva je bila predvsem udeležba pri teh kategorijah pionirjev, izmed katerih je treba pohtevali komaj 10-letnega Mirta, ki je pri starejših pionirjih zasedel drugo mesto v slalomu.

Enako pohtevalo začuži tudi veteran Korenčan, ki je pri članih v smuku zasedel drugo mesto in pustil za seboj precej mlajših tekmovalcev.

REZULTATI:

Slalom: Mlajši pionirji (do 10 let) — 1. Korenčan V. 35,6, 2. Pintar S. 36,5, 3. Križaj S. 37,4.

Starejši pionirji (10 do 15 let) — 1. Pužen P. 17,0, 2. Mirt M. 18,0, 3. Trampuž M. 18,4.

Smuk: Mlajši pionirji — 1. Korenčan V. 14,4, 2.-3. Kovšek S. in Pintar S. 14,8.

Starejši pionirji — 1. Pužež P. 13,0, 2. Trampuž M. 13,4, 3. Još A. 13,5.

Člani — 1. Drinovec M. 12,0, 2. Korenčan Z. 12,2, 3. Prešeren E. 12,4.

Mladinci — 1. Sprajcar 12,9, 2.-3. Bajzelj, Još 13,0, F. Porenta

Družinsko tekmovanje

Pred dnevi so strelec strelke družine Štefe Anton-Kostja Tržič v strelske domu na Ravneh izvedli družinsko tekmovanje z zračno puško. Zmagal je Milan Rustja in s tem dokazal, da je trenutno najboljši strelec v Tržiču. Nastopilo je 18 strelecov.

Vrstni red: 1. Rustja 242 krogov od 300 možnih, 2. Zupan 236, 3. Valjavec 230 krogov — dh

Uspeh Jožeta Rebolja

Pred dnevi je na medicinski fakulteti v Ljubljani diplomiral Jože Rebolj, najboljši kranjski vaterpolist. Pred pričetkom prijateljskega srečanja v vaterpolu Triglav: Medveščak minulo nedeljo so mu funkcionarji in igralci čestitali k temu uspehu in mu poklonili darila.

P. D.

Prvenstvo IBI

V nedeljo dopoldne je bilo na Krvavcu prvenstvo delavcev tovarne IBI Kranj v veselstvu. Tekmovanja se je udeležilo 20 tekmovalcev. Proga je bila dolga 350 metrov. Najboljši pa je bil Anton Sušnik.

Ljudje

Najnovejši spor med Londonom in Parizom ima mnogo primes smešnega, a tudi zamerljivosti in nagajivosti. Včasih se odnosi med državami ne razlikujejo desti od otroških svaj, le da pri prvih ne gre za frnikofe, ampak za desti več. To pot gre za britansko nesramnost — kakor pravijo v Parizu. London je namreč sklical sestanek Zahodnoevropske unije, da bi na njem proučil nevaren položaj na Srednjem vzhodu, ne da bi Pariz ta sestanek odbil.

Britanci s prstom kažejo na tretjo točko osmoga člena pogodbe, ki pravi, da lahko katerakoli članica unije nemudoma sklicuje sestanek sveta unije.

Pariz: Vse odločitve morajo biti soglasne, sicer pa London ne bi smel sklicati sestanka, ker Francija ni privolila vanj (tukaj so Francozzi na negotovilih tleh).

Zahodnoevropska unija je organizacija, ki združuje vseh šest članic evropske gospodarske skupnosti (EGS) in Veliko Britanijo. Ustanovili so jo 23. oktobra 1954 kot nekakšno obrambno skupnost Zahodne Evrope. Ker pa je

Pariz se jezi

NATO tudi obrambna skupnost, le da ji pripadajo še ZDA, Kanada, Norveška, Turčija, Grčija, Portugalska in Danska, je le teli zahodnoevropska unija mnogo svojih pristojnosti prenesla na Atlantski pakt.

Velika Britanija, ki je pred dobrimi desetimi leti zamudila vlake in ni podpisala rimske pogodb, s katerimi je bila ustanovljena EGS, je pozneje skušala to napako popraviti. Prvič je resno poskusila zvesti v EGS v začetku 1963, a je dobila odločen odgovor od francoskega predsednika de Gaulle. Ta je čez nekaj let spet zavrnil britansko zahtevo po sprejemu v Skupni trg.

Britanci so postajali obupani. Ne samo da je položaj zanje precej ponizevan, ampak tudi gospodarsko boleč. Radi bi čimprej dobili trg za svoje izdelke. Pridobili so vse druge članice EGS na svojo stran — razen Francije, toda de Gaulle je ostal neomajen. Zdaj so poskusili pritisniti na Pariz skozi Zahodnoevropsko unijo.

Toda prava bomba je počela pred nekaj dnevi — tik pred prihodom ameriškega predsednika Nixon-a v Evropo. V Londonu so povedali, da je predsednik de Gaulle

pred kratkim v razgovoru z britanskim veleposlanikom Soamesom predlagal, da bi razširili Skupni trg tako, da bi vanj lahko prišle tudi Britanija in druge države, da bi ustanovili direktorij štirih držav na čelu te razširjene skupnosti (Francije, Velike Britanije, ZR Nemelje in Italije) in da bi postopno likvidirali NATO.

To je bil vrhunc Razburjenje v Parizu se še ni poleglo. Toda marsikaj kaže na to, da je starl Iščak de Gaulle nekaj takega res dejal britanskemu veleposlaniku. Ali je misli resno ali ne? Toda na to vprašanje ni mogoče v diplomaciji nikoli zanesljivo odgovoriti.

Stevilna znamenja opozarjajo na to, da se morda bliža konec desetletne vladavine pakistanskega predsednika Ajuba Kana. Zadnje tri meseca — od študentovskih demonstracij — pretresajo to veliko deželo, ki je razdeljena na dva dela — Zahodni in Vzhodni Pakistan — kravi neredi. V teh neredih je bilo letos ubitih kakih sto seb.

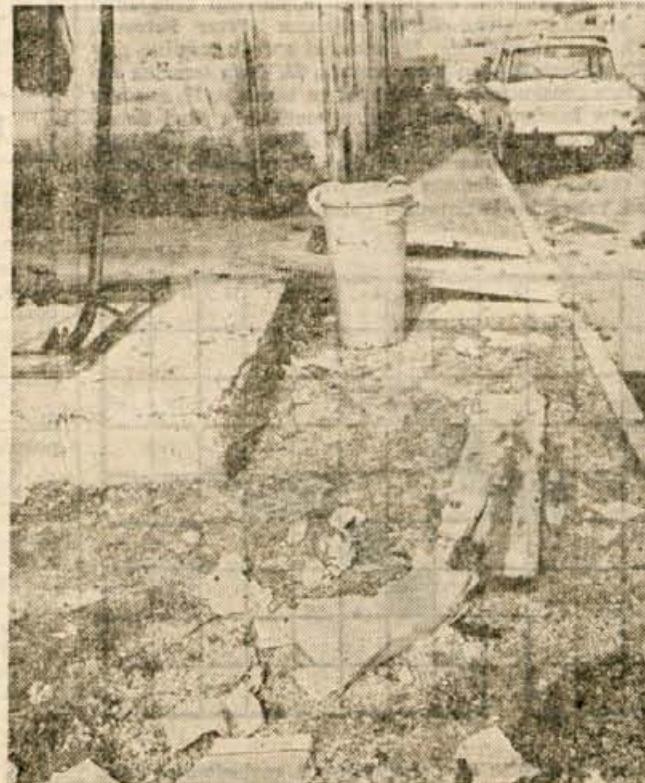
Po vojni z Indijo na jesen 1965 je Ajub Kan uvedel po vsej deželi izjemno stanje, ki še traja. Opozicija zahteva izpustitev vseh političnih zapornikov, ukinitve izjemnega stanja in večja pooblastila

za pokrajinske skupščine. Pritisik je postal tako močan, da je moral Ajub Kan popustiti. Moral se bo pogojati z opozicijo in najbrž tudi s svojim najbolj zagrizenim sovražnikom, blvšim zunanjim ministrom Butem, ki ga je v zadnjih dneh izpuštil iz zapora in postal domov v hišni zapor.

V zadnjih desetih letih je Ajub Kan ustvaril v deželi precejšnjo trdnost in tudi gospodarski napredok je bil večji, kakor kdaj koli prej. Ustvaril je tudi sistem »bazilne demokracije«, v skladu s katero 120.000 članov mestnih in vaških svetov voli predsednika in parlament. S tem je zagotovil sebi in svoji vladji zanesljivo večino. Zdaj se je vse to zamašalo.

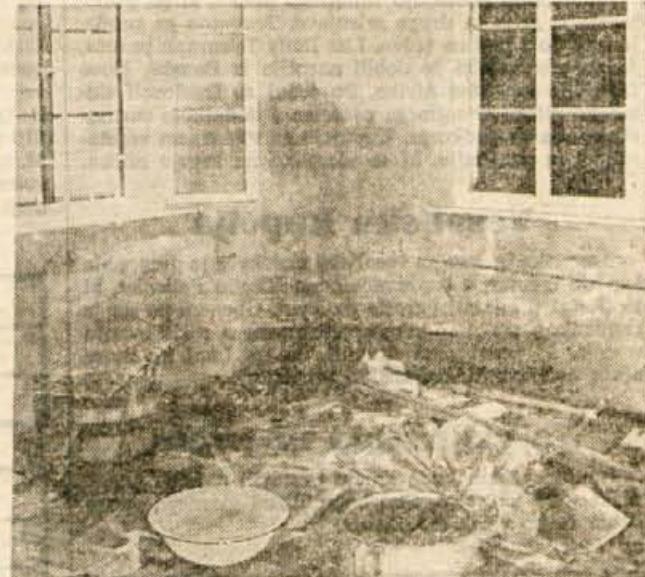
V Pakistanu je še ogromno revščine in tako v vladnih krogih kakor v opozicijiskih krogih se je razpasila korupcija. Socialne neenakosti bodejo v oči, toda tu so na občih straneh. Dvomljajo je, ali bo opozicija znala bolje viadati in predvsem gospodariti, če bo prišla na oblast. Toda kadar dozori čas za spremembo, misijo ljudje, da se vselej obrne na bolje in ne na slabše.

in dogodki

SMETISCE SREDI KRAJNA — Medtem ko je na fotoreporter slikal ta del za kranjskim nebotičnikom, se je z nekega nadstropja VIII nadanj neprijeten dež (najbrž povsem slučajno). Res pa je, da kdor pogleda za kranjski nebotičnik, lahko ugotovi, da bi težko še kje drugje sredl mesta našel tako zanimivo smetišče. Zgodi se tudi, da včasih odpadki z višjih nadstropij priletijo celo na dvorišče delavske univerze.

Morda bi bilo prehudo, če bi rekli, da tudi ta primer potrujuje pregovor, da je navada železna srajca. Vsekakor pa drži, da je zadnja stran kranjskega nebotičnika pravo neprijetno nasprotje prednji strani. — (az). Foto: F. Perdan

Dnevna soba v stanovanju Milene Mavko — Foto: F. Perdan

Stanovanje bodo popravili

Pred dnevi je Milena Mavko iz Nove vasi 27 (radovljiska občina) zaprosila naše uredništvo, da si ogledamo njeno stanovanje. Povedala nam je, da ji je letošnja zima povzročila veliko škodo v dnevni sobi. Skozi slabo (pločevinasto) streho je zamakala voda. Pravi, da je že nekajkrat prosila Stanovanjsko podjetje v Radovljici, da bi popravili streho, žal pa je do sedaj še niso.

Zvedeli smo tudi, da je Milena Mavko že deset let v tem stanovanju in da se ne bi rada preselila. Na mesec plača zanj 5940 starih dinarjev. Zeli si le, da bi ji stanovanje popravili.

Ko smo poprašali na Stanovanjskem podjetju v Radovljici, so nam povedali, da bodo spomladni na tej stavbi opravili vsa kleparska dela. Takrat bodo uredili tudi streho nad stanovanjem Milene Mavko. To bi sicer storili že pred dnevi, vendar je nenaden sneg onemogočil popravilo.

A. Z.

36.

»Vsakega posameznega usluženca v tem revirju si bomo natanko ogledali pred povečevalnim steklom,« je kategorično odločil Flagg. »In če to ne bo dovolj, bomo pretipali obistri prav vsem moškim v tem okraju, dokler ne najdemo pravega!«

V tem trenutku se je približal nov voz in Newall je s svojimi bistrimi očmi spoznal ljudi, ki so se pripeljali. »To sta višji inspektor Sale in inspektor Kelly.«

Tako nato je stopil k njim Sale. »Halo, Flagg, usam, da mi ne boste zamerili, če se vikam v to stvar, Kelly se je itak nameraval peljati sem, pa sem prisodel. »Saj je Mac Grath, kaj ne?«

»Seveda je,« je odvrnil osorno Flagg in nekotre na-kremžil obraz. »Rae je prisluhnih. »Mac Grath? Misli sem...«

Flagg je nestreno vzduhilni: »Misliš ste, da je to Cole-man, da tudi tako se je imenoval. V resnici pa je bilo njegovo pravo ime Mac Grath — Trigger Mac Grath — in bil je izvršilec pretežnega dela umorov za tologo Sov. Seveda jih je kar zazeblo pri

misli, da bi jo zdaj utegnil pobrisati.

Sale si je z velikim zanimanjem ogledoval mladega poročevalca. »Kdo pa je to, inspektor?«

Flagg se je obrnil. »To je Mr. Rae. Eden najbolj znanih časopisnih vohilačev. In to je višji inspektor Sale, o njem ste gotovo že kašali, Mr. Rae. To je mož, ki so ga kot veliko korifejo po tvrnavi postali v Francijo.«

Sale se je popustljivo smehnil. »Zaradi tega se Mr. Flagg še danes ne more pomiriti, se je ponoreval.«

»Zato, ker sem medtem moral tu sam nositi vse breme,« se je jedil Flagg. »Prestar in predebel sem za to. Dvesto funtov! Najdebelejši policijski uradnik v Londonu sem — vendor ne le najdebelejši, temveč tudi najboljši!«

»In prav gotovo tudi najskromnejši,« je dodal Sale, deloma zbadljivo deloma občudočo in nadaljeval: »Mac Grath je torej mrtev. Kako pa se je to zgodilo? Ali so ga ustrelili?«

»Zaboldil,« je odvrnil Flagg. Sale se je začudil. »To je pa nekaj nenavadnega.«

»Danes zvečer ni bilo samo to nenavadno,« je pri-

ponil višji inspektor Flagg kratko in nato povedal Saleju vso zgodbo o neznanem stražmožju. Sale je nejverno streljal vanj.

»Prekjemansko čudna rešto! Možak bomo že našli. Ali bi ga spoznali spet, Mr. Rae?«

Peter se je obotavil. »Prepričan sicer nisem, vendor pa mislim, da bi ga.«

»No saj bomo videli,« je dejal Flagg pomenljivo in vstal. Letimo se zdaj raje dela, kajti veliko je še tega, kar bi rad vedel. Predvsem pa se moram pomneniti Ne-wallom.«

Sale je gledal za njim, nato je obrnil spet k Raeju. »Cemu pa ste se zanimali za Mac Gratha?« je vprašal radijativno.

»Saj nisem vedel, da je to Mac Grath,« je odvrnil Peter. »Vendor je čudno, da sem šele pred dvema dnevnoma prvikrat slišal to ime. Gage ga je imenoval tisti večer, ko so ga umorili.«

Sale je pričkal. »Ze precej časa smo bili pozorni na. Ce pravim, da smo bili pozorni, potem mislim na Mr. Flagga. On je vedno zelo podrobno poučen o vsem in se redko moti. Pri tem je gledal na majhno skupino

Ijudl, ki so stali nedaleč stran in se posvetovali in Peter si ni mogel kaj, da ne bi bil vprašal: »Ali vi tudi sodelujete pri tem primeru, Mr. Sale?«

Sale se je Jezno zasmehal: »Oh, kje neki! To je Flagg primer. Vendor pa tudi jaz sledim poteku zadeve, ker tako želi sef — ne jaz. Notranje ministarstvo je menjava, da je to delo preveliko za enega, poleg tega sva s Flaggom stara tovariša, začela sva bila skupaj pri Scotland Yardu. Spet se je zasmehal. »Jaz sem domala edini, ki lahko izhaja s Flaggom, vendor mu ne pripoveduje tege, ker bi utegnil zamerili.«

»Pokimal je Petru in se pridružil skupini. Medtem so mrtveca našli na zaprt voz, ki je stal že pripravljen in Flagg je z mrkimi pogledi sledil tem dogodkom. Sele ko se je voz odpeljal, se je spet obrnil. »To je bila ena najhujših mojih napak,« je dejal. »Nisem pričakoval, da ga bodo takoj pospravili in mnogo upov sem stavil v svoj načrt. Ozlovjen je zmignil z rameni. »Odejšal se bom nazaj v Scotland Yard. Ali se hočete peljati z menom?«

»Zelo rad,« je odvrnil Peter. »Tudi je začudil. »To je pa nekaj nenavadnega.«

»Danes zvečer ni bilo samo to nenavadno,« je pri-

ter, skajti svoj voz sem še stili blizu Lisgarlove pisarni in ga moram iti še Iskra.«

Flagg se je nekaj občuter spregovoril z inspektorjem Salejem nekaj besed in Newall, ki je spremiljai Peteru.

»Mr. Flagg je sila slabe vije zaradi tega umora,« je vprašal.

»Ali bi ga spoznali spet, Mr. Rae?«

Peter se je obotavil. »Prepričan sicer nisem, vendor pa mislim, da bi ga.«

»No saj bomo videli,« je dejal Flagg pomenljivo in vstal. Letimo se zdaj raje dela, kajti veliko je še tega, kar bi rad vedel. Predvsem pa se moram pomneniti Ne-wallom.«

Sale je gledal za njim, nato je obrnil spet k Raeju. »Cemu pa ste se zanimali za Mac Gratha?« je vprašal radijativno.

»Saj nisem vedel, da je to Mac Grath,« je odvrnil Peter. »Vendor je čudno, da sem šele pred dvema dnevnoma prvikrat slišal to ime. Gage ga je imenoval tisti večer, ko so ga umorili.«

Sale je pričkal. »Ze precej časa smo bili pozorni na. Ce pravim, da smo bili pozorni, potem mislim na Mr. Flagga. On je vedno zelo podrobno poučen o vsem in se redko moti. Pri tem je gledal na majhno skupino

Iz zgodovine železarstva v Kamni gorici (28)

Tudi Miklavžev so v Kamni gorici po svoje praznovali. Za teden dni pred praznikom so vsak večer otroci do-ma pred vrati v sobi klečali in molili nekako takole: »Sveti Miklavž, posuj, posuj z nebes zares. Oče naš...«

To so ponavljali včasih tudi po pol ure, potem pa so se vrata za ped odprla in eden od staršev je navadno vrgel v sobo pest suhih hrušk in orehov. Otroci so bili seveda tega darila zelo veseli. Zvez-ter pred Miklavžem pa so otroci na mizo postavili razne posode, od peharjev do skled; v te posode naj bi jim Miklavž nasul darila. Posode so bile zjutraj seveda polne, darila pa so bila precej drugačna kot danes: jabolka, suhe hruške, orehi, med njimi pa se je le sem pa tja lesketala kakšen bonbon ali piškot. Pri bolje situiranih starših je bil včasih zasajen v sadje tudi nov krajcar. Igrače pa, ki so jih otroci dobili, so bile navadno narejene kar doma (punčka iz cunji, konjiček iz lesa, ki je burjeno bje).

Na koncu sem s svojimi spominjam iz pripovedovanja staršev in drugih starejših ljudi, pravi, da so se v zelo davnih časih v vasi pojavitve tri žene; nekateri so celo rekli, da so bile to vile. Prva je bila v beli halji, kar je pomenilo nedolžnost, druga v rjavi, kar je pomenilo nesrečo, tretja pa je bila v črni halji in je napovedovala smrt.

Stari ljudje so pripovedovali tudi drugo legendu. Ta pravi, da so takrat, ko je v Kamni gorici pri bajorju go-relo, videli človeka, bleče-nega v meniško obliko, ki je zajemal vodo iz bajerja in ga pospravil. Ena izmed takih napak se je npr. pojavila v trejetem nadaljevanju, kjer menjam, da so bili zadaj takih napak.

Na koncu sem s svojimi spominjam iz pripovedovanja staršev in drugih starejših ljudi, pravi, da so se v zelo davnih časih v vasi pojavitve tri žene; nekateri so celo rekli, da so bile to vile. Prva je bila v beli halji, kar je pomenilo nedolžnost, druga v rjavi, kar je pomenilo nesrečo, tretja pa je bila v črni halji in je napovedovala smrt.

za sv. Antonia, v resnici pa takrat sploh ni gorelo v Kamni gorici.

Ob pripovedovanju teh spominov sem bil vesel spodbud, ki sem jih dobil od bratov, naj se pismem. Posebno sem bil vesel sporočila Varlove spomini. Pred časom je pisal o izdejanju sodišča za poslušanje želbljev (Glas, 25. decembra 1968). Zdaj pa nam je na Varlove pohvalo (v Glasu z dne 5. februarja), poslat še nekaj zapisov iz svojih mladih let, ko je bil gozdnar delavec na Jelovici. Ti npr. spominjajo vsebinsko dopolnjujejo Varlove zapise. Upamo, da nam bo kdo v zvezi s kamažorškim in kroparskim železarstvom in z dejavnostmi, ki so bile s tem delom povezane, še kaj poslat.

Prej pa bo prišel na vrsto še članek Janeza Nastrana iz Rudnega v Selški dolini. To je že drugi njegov zapis, ki dopolnjuje Varlove spomine. Pred časom je pisal o izdejanju sodišča za poslušanje želbljev (Glas, 25. decembra 1968). Zdaj pa nam je na Varlove pohvalo (v Glasu z dne 5. februarja), poslat še nekaj zapisov iz svojih mladih let, ko je bil gozdnar delavec na Jelovici. Ti npr. spominjajo vsebinsko dopolnjujejo Varlove zapise. Upamo, da nam bo kdo v zvezi s kamažorškim in kroparskim železarstvom in z dejavnostmi, ki so bile s tem delom povezane, še kaj poslat.

K O N E C
Joža Varl st.
Jesenice

PRIHODNIČI: SPOMINI JANEZA NASTRANA

Z Varlovimi spominimi iz Kamni gorice in teževiški končenjemu. V eni izmed prihodnjih številki bomo začeli objavljati v nadaljevanju zapise upočanjega strokovnega učitelja Andreja Tišlerja TRDIŠKEGA ČEVLIJARSTVA. Prepričani smo, da jih bodo vsi Tržičani in ekolikičani, prav tako pa tudi drugi naši brači spremljali s prav takim zanimanjem kot Varlove spomine.

Tistim dopisnikovm, katerih članki še čakajo na objavo v magji urednika te ruševi, pa za zdaj le tele:

VSE PRISPEVKE EMO OBRAVILI. Škoda, res škoda, da je prostora malo, da se vsi prispevki loči počasi lahko zvrstijo. Ampak zvrstijo se pa le. Zato ne obupajte in nam spet kaj pošljite. Enojim se namreč, da bo poleti — kot že večkrat doslej — sruša in da ne bo kaj objaviti.

Poskrbite, da ne bomo v zadregi z gradivom!

A. Triler

Mleko iz zelja

V Britaniji prodajajo sintetično mleko, ki ga pridobivajo iz zelja in druge zelenjave. Trenutno ga prodajo tudi do 2 ton na teden. List Daily Telegraph poroča, da so proizvajalci že dobili naročila iz Danske, Nove Zelandije in Južne Afrike. Do sedaj so izdelovali sintetično mleko iz sojnega proteina z dodatkom rastlinskega olja in sladkorja. Kupujejo ga v glavnem vegetarijanci in pa ljudje, ki so alergični na kravje mleko.

Vesoljska kupčija

Ameriška uprava za vesoljske raziskave je preprečila kupčijo trgovcu z nemiričnimi Virgilom Pollockom, ki je skušal prodajati parcele na Luni. Obenem pa ga je seznamila z mednarodnim sporazumom o raziskovanju vesolja, ki pravi med drugim, da na Luni ne more nihče uveljavljati lastinskih zahtevkov.

Najvišji stolp na svetu

Na Japonskem bodo kmalu postavili najvišji televizijski stolp na svetu. Stal bo v bližini glavnega mesta Tokia in bo visok 650 metrov.

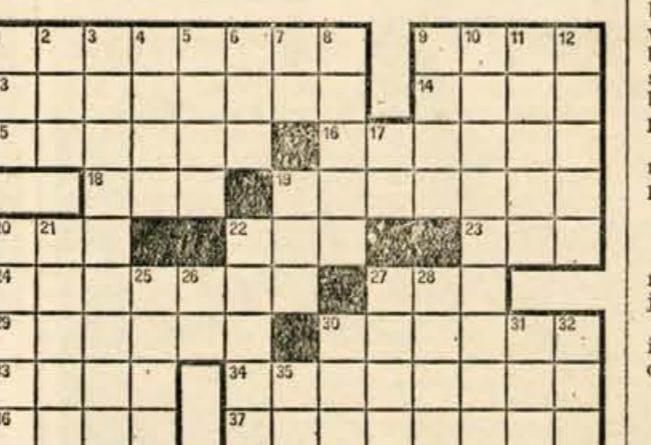

— Znakj mislite, da vam nisem pričakoval?

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja

Domovina

III. DEL 205

Navpično: 1. kratica za »kategorija», 2. makedonsko kolo, 3. najvišja gora Evrope (4810 m, Alpe, dve besedi), 4. ime slov. virtuoza-violinista Ozlma, 5. pladenj, podstavek, 6. število, 7. 15. in 3. črka abecede, 8. ansambel makedonskih narodnih plesov in pesmi, 9. žitorodna pokrajina med Savo in Donavo, 10. pripadnica afriške države, kjer divja državljanska vojna, 11. dell' njive, 12. Italijanska jed, 17. kratica za »Juniore», 19. organizacija za prehrano in kmetijstvo OZN, 20. beseda sestavljenka, 21. del oblike, 22. kocina, 25. reka na Dolenskem, 26. tuj dvooglavljenik, 27. Avar, 28. malta, 30. srbski zamek (kazalni), 31. debela palica, 32. oče, 35. avtomobilска oznaka Ogulina.

Prehodno: 1. kratica za »kategorija», 2. makedonsko kolo, 3. najvišja gora Evrope (4810 m, Alpe, dve besedi), 4. ime slov. virtuoza-violinista Ozlma, 5. pladenj, podstavek, 6. število, 7. 15. in 3. črka abecede, 8. ansambel makedonskih narodnih plesov in pesmi, 9. žitorodna pokrajina med Savo in Donavo, 10. pripadnica afriške države, kjer divja državljanska vojna, 11. dell' njive, 12. Italijanska jed, 17. kratica za »Juniore», 19. organizacija za prehrano in kmetijstvo OZN, 20. beseda sestavljenka, 21. del oblike, 22. kocina, 25. reka na Dolenskem, 26. tuj dvooglavljenik, 27. Avar, 28. malta, 30. srbski zamek (kazalni), 31. debela palica, 32. oče, 35. avtomobilска oznaka Ogulina.

govorili, da avstro-ogrškega cesarstva ni več in da bodo oni poslušali samoovelja narodnega sveta Slovencev, Hrvatov in Srbov, vlade nove južnoslovenske države, ki jo priznava tudi antanta, kakor so trdili in se sklicevali na letake, ki so jih zadnje dni odmetavala antantna letala in razglasila ustanovitev nove češkoslovaške države in češkoslovaške provizorične vlade s sedežem v Parizu ter priznanje podobnih pravic južnoslovenskih narodov do takih stremljenj.

Zdaj se ti junaki najbrž svojih izjav kesajo in jih bržkone obžalujejo, medtem ko se vod podlega praporščaku Vadetu, v katerem je bilo največ pomiloščenih upornikov ali drugih, v zaporih retriranih vojakov, še vedno bje.

In prav ti, ki so bili zaprli in pomiloščeni in ki so bili pričetljivi uporniški voditelj v Judenburgu, v Muravu in Radgoni ali celo kakor na primer pomiloščeni bokeljski upornik Bajberle v Boki Kotorski, se najbolj zagrizeno branijo pred napadalci, ceprav so se jih govorile o skorajšnjem koncu Avstro-Ogrske in seveda, tudi vojne in o uporu, če bi jih poveljstvo divizije, poslalo na bojišče, najmanj dotaknile. Se več, pri sebi so jih celo odklanjali, jih imeli za neresne in nevarne in se jezili za široko ustno in gobčaško junaštvo najbolj hrupnih, ki so se zdaj prvi poškodili po porazu.

Toda Bohinje noč. »Jaz se ne grem! Jaz hočem samo nazaj v zapori!«

»Pojdil!« mu praporščak zagrozi s puško, ki mu pravilno proti nogam. »Vojnik, ki je bojil, ne bo pogubljen,« rekel je Bajberle, zaviljih puško, kakor da ga bojil s kopitom.

»O, da mi je priti do tvoje podobe!«

Ob novi najdbi plastične skice pesnikove hčerke Ernestine, ki jo je 1. 1894 modeliral kipar Alojz Gangl

Preden nadaljujem s pričo, začeto pred tednom, moram popraviti manji lapsus, ki se mi je v naglici zapisal: dr. Ivan Tavčar 1. 1905 še ni bil župan ljubljanski (to je bil Ivan Hribar), pač pa je bil Tavčar le vodilni član odbora za postavitev Prešernovega spomenika v Ljubljani in glavni govornik ob slavnostnem odkritju (10. septembra 1905). — Spor med Ganglom in Tavčarem pa brščas ni bil politične narave, pač pa je tičal njegov vzrok v različnosti znacajev, verjetno tudi v Ganglovih živinih bolezni, o katerih pa bomo spregovorili v prihodnjem poglavju.

Mimogrede, ker se pogovarjam o Ernestini in o odtriju pesnikovega spomenika v Ljubljani, navajam še drobno vest, ki jo je objavil »Slovenec« dne 11. septembra 1905: »Prešernova hči gospodična Ernestina Jelovšek je imela na tribuni na slavnostnem prostoru častno mesto. — Narodne dame so ji kupile obleko in ji izročile častno darilo. Včeraj populne so jo obiskale gospa Gabriela Preissova, češka pisateljica, gospod Jaroslav Vrhlík, vodilni češki pesnik, in gospod Zabolotskij, univerzitetni profesor iz Petrograda. Tudi ti so ji izročili darilo.«

Znano nam je, v kako mizernih razmerah je živila Prešernova hčerka v Ljubljani. Najprej v podstrešni sobici na Sempeterskem nabrežju, zadnja leta pa v mestni ubožnici. — Kljub vsem narodnim damam in častnim darilom, je edini preživeli pesnikov otrok, že skoro popolnoma oslepila Ernestina, končala svojo trnovo življenjsko pot kot mestni ubožec ...

Rdeččini sramu nas še sedaj oblike namesto Tavčarjev in Hribarjev in drugih ljubljanskih veljakov, ko bremo tolažilne besede, ki jih je Prešeren šepetal nezakonski materi svojih otrok: »... Ce bi se pa vendarle zgodilo, da bi prej umrl, preden bosta moja otroka preskrbljena, upam, da ne bosta zapuščena. Sele po moji smrti uvidi moj narod, kaj sem storil zanj. Moja otroka ne bosta siroti!«

A Prešernov narod le ni uvidel ...

Madarjeni pesnikov sin Franek je moral kot desetletni deček od lakote umreti, Ernestina pa je morala v revčini životariti celih petinsedemdeset let ...

KIPAR GANGL

Spodbobi se, da spregovorimo še prijazno besedo o starem slovenskem kiparju Alojzu Ganglu, če smo že pisali o njegovi čudoviti stvaritvi — marmornem Prešernovem poprsju — in o njegovi plastični skici Ernestininega obličja.

Alojz Gangl se je rodil 1. 1859. v Metliki, umrl pa je 1. 1935. v Pragi. Izšolan v Gradcu in na Dunaju, predstavlja Gangl pravzaprav prvega slovenskega kiparja, ki je ustvarjal monumentalna dela v samostojni likovni zanisu.

Napravil je več spomenikov v bronu in kamnu (Valentin Vodnik in Valvasor v Ljubljani, alegorične plastike na današnji ljubljanski Operi, vrsto portretov in dr.), a svoje šole ni ustvaril. Živel je izvečine v tujini, tako da je moral kot osamelec stopati skozi življenje. Živel je namreč dolga leta na Dunaju, nekaj časa tudi v Splitu.

V domovini sta Gangla prehitela Ivan Zajec in Franc Berneker. Četudi je veljal Gangl slekjoprej za dobrega kiparja svoje dobe, se vendar ni mogel nikoli vključiti v krog slovenskih umetnikov.

Pri temki za delo Prešernovega spomenika v Ljubljani je zmagal manj nadarjeni, četudi zelo marljiv kipar Zajec. To je bilo v času na prelomu stoletja.

L. 1918 pa se je Alojz Gangl še poslednjič spustil v boj s tekmeci. Udeležil se je razpisa za izdelavo Krekovega nagrobnika. Toda naročila za izvršitev je prejel predstavnik mladega rodu Lojze Dolinar in ne prvak do tedaj občevljavnega klasičnega akademizma in realizma.

Ni pa bilo zatona Ganglove slave krivo le novo pojmovanje kiparske umetnosti, še manj pa kako tako rado podprtavano nerazumevanje domovine — kriva je bila živčna bolezen, ki je Gangla izčrpavala že od 1. 1892. Tega leta je moral v blaznico (Studentec pri Ljubljani), od koder ga je čez kaki dve leti rešil njegov mecen profesor Fran Suklje, sedanji državni poslanec — Ganglov dolenski rojak. Pozneje se je združil tudi v Gradcu — a se je moral po kratkotrajni učiteljski službi kaj kmalu podati v pokoj. To je bilo 1. 1905.

Poslej pa vse do smrti, torej celih trideset let, je Gangl le še životaril. Umrl je daleč od očetnega doma, v daljni Pragi. Tamkaj je utrujeni in razočarani slovenski umetnik našel svoj mir ...

LANGUSOV PROFIL

Za stoletnico Prešernovega rojstva je Anton Aškerc uredil posebno številko Ljubljanskega zvona (št. 12. 1. 1900), ki je naslovljena kot Prešernov album, objavila obilico zanimivega gradiva s prešernoslovskega področja.

Aškerc je med drugim objavil v tem »albumu« tudi sliko, ki je pomenjala nevarnost za oblikovalce Prešernove glave. V njem je namreč tudi reprodukcija moškega portreta iz Langusove skicirke, ki so ga neprimitljeno proglašili za avtentično podobo pesnika Prešerna, medtem ko gre za Langusov avtoportret. To so besede našega prvega prešernoslovcu doktorja Franceta Kidriča.

Zanimivo je, kako je sploh prišlo do te pomote. Langusovo skicirko je več let hraniha Strahlova rodbina v Škofji Loki. (Pozneje je zvezek prešel v last Narodne galerije). Ko je Aškerc podobno reproduciral, je dal pod njo natisniti: »Prešeren. Nasidal Matevž Langus. V uvozu pa je pojasnil: »Pod glavo Prešernovo (v skicirki) sicer ni zapisano, da je to Prešeren, ali vsak kdor vidi to sliko, poreče na prvi pogled, da to ne more biti nikče drug, nego Prešeren, s katereim je bil Langus dober prijatelj. — Prešernova hči, Ludvik Ravnikar, ki je s Prešernom kot dijak občeval, potem 68-letni Martin Jelovšek, brat Ante Jelovškeve, dalje profesor Fran Levec ter profesor Ivan Subič so se izrekli, da je ta slika brez velejega dvoma Prešernov portret v profilu.«

Doktor Kidrič pravi k temu Aškerčevemu pojasnilu, da priče sicer niso slabe, če odštejemo Ernestino, ki ji je bilo ob očetovi smrti še sedem let. Ludvik Ravnikar je v letih 1843 do 1846 res občeval s Prešernom. Martin Jelovšek je bil sedem let star, ko je začel Prešeren. I. 1939 zaradi njegove sestre hoditi v hišo, a je prinašal pesniku tudi sestrino pisma.

Na vse to doktor Kidrič vzklikne: »In vendar so vse Aškerčeve priče le dokaz, kako težko je dolgo vrsto let ohraniti v spominu fiziognomije ljudi, pa naj so ti bili ljudje, katerih lik je treba rekonstruirati, v mladosti še tako dragil.«

Potem pripoveduje doktor Kidrič, kako je s prijatelji proučeval to Langusovo profilo risbo na razstavi slovenskega portreta, ki je bila I. 1925 v ljubljanski Narodni galeriji. Ugotovili so soglasno, da to ne more biti Prešeren, kajti potem bi bil

Avtoportret Mateja Langusa (Trditev, da je to Prešeren, je bila že pred štiridesetimi leti dokončno ovržena)

Prešeren tudi Langusov avtoportret iz poznejše dobe (slikar pred platnom, s copičem v roki). Kajti tudi na tej sliki so vse značilnosti obraza in frizure kot na profilski skicirki!

In še zadnji Kidričev dokaz: Danes (t. j. bilo I. 1935. — opomba C. Z.) sem bolj kot kdajkoli prepričan, da v Langusovi skicirki ni Prešeren. Skicirka je iz dobe slikarstva bivanja v Italiji (1824—1828). Ce bi imel Langus Prešeren v skicirki, bi se bil pač natanj pozval, ko so ga vabili k pesnikovi smrtni postelji, ko so nanj zaradi njegove nemarnosti zabavljali in proglašali Goldensteinov poskus za edino kolikor toliko avtentično podobo ranjkega pesnika!

Pričakovanje, da bodo slovenski umetniki upoštevali to ugotovitev strokovnjakov, se ni uresničilo. Kitar Drago Hacin je napravil I. 1906 reljefno Prešernovo sliko po Langusovem profilu. Tudi slikarji — grafika Miha Mašek (I. 1922) in Gabriel Justin (I. 1938) sta napravila svoja lesoreza po slovitem Langusovem profilu. — Seveda umetniki so svobodni, delajo po svoji volji in svojem načinu. Tu ni kaj reči, kajti v umetnosti, posebno v likovni, se stvari ne dajo urejati z družbenimi dogovori.

— Druga stvar je umetnikova volja poglobiti se v vso dostopno dokumentacijo in literaturo, ki mora biti oblikovalcu zares trdna opora. Zato mi je nerazumljiva odločitev Prešernovega gledališča v Kranju, ki je na naslovno stran svojega gledališča lista dalo natisniti poleg Cankarjeve še Langusovo glavo v profilu s tekstrom, Langus, Skica, proglašena 1900 za Prešerna.

Prav bi bilo, če bi likovni umetniki naposled upoštevali Kidričeve ugotovitve.

ERNESTININ GROB

Sprva so mi bile v pero le misli na najdbo plastične upodobitve Prešernove hčere. Zdaj pa me je vprav nenečeno naključje prisililo, da spregovorim še o njenem grobu v Kranju. Da, v Kranju!

To poudarjam zato, ker je na eni od kranjskih šol neka tovarišica zatrjevala, da je Prešernova hčerka Ernestina pokopana v Ljubljani. »Ni res,« je vzkliknil deček iz klopi, »saj jo je moj očka z avtom v Kranj pripeljal.« Deček je bil otrok mojega prijatelja, ki mi je res pomagal prepeljati Ernestinine koščice v Kranj. Zakopal smo nato borne ostanke pesnikovega nesrečnega otroka v Prešernovem gaju v neposredni bližini očetovega groba ... Tudi nagrobnik smo preselili iz Ljubljane v Kranj.

To smo opravili dne 14. julija 1967 ob 11. uri dopoldne. Prisostvovala je tisti slovenski ostale prijatelji, ki so vse značilnosti obraza in frizure kot na profilski skicirki.

O tem je bolj podrobno pisalo v »Glasu« z dne 26. julija 1967.

Zakaj zdaj spet ta informacija?

Vse kaže, da je potrebna. V Kranju pač ne smemo v teh stvarih ostati tako nedvinski. Ost ni naperjena v nikogar.

Toda v Kranju, ki mu radi pravimo tudi Prešernovo mesto, si nikakor ne smemo dočakati, da bi karkoli v zvezi s Prešernovim imenom prezrl ali celo ne bi vedeli ...

Črtomir Zorec

Lojze Zupanc:

Velebabin sin

Nekoč v starih časih je v lubniških hostah živila divja žena velebabka, žena lubniškega velikana, ki je imela sina potepina. Ta je namreč materi rad ušel v dolino. Bil je pač otrok kakor vsi drugi otroci, rastel je pa seveda hitreje, ker je tudi sedemkrat več pojezel in popil kot kmečki otrok. Ker ni znal govoriti, si je pomagal kar z rokami, da je sporočil, kaj bi rad.

Ta potepin pa se je nekoga dne, ko je samši tavjal po lubniški hosti, izgubil in zašel v Sotesko pod Lubnikom, kjer je ob bistri Selščici stal star mlin. Prišel je v mlin in z rokami pokazal mlinarju, da je lačen. Mlinar je najdenca odvedel v hišo k ženi in ji vezel, naj ga nasiti. Mlinarica je brž skuhala ajdove žgance in zavrela mleko, nato pa polno latvo žgancev in poln molznjak mleka postavila na mizo ter poklicala še svojih sedem otrok, mislec, da bo hrane za vse otroke več ko preveč. Ali ko so mlinaričini otroci hoteli z žlicami zajemati iz sklede, je najdenec zarenčal ko razdražen medved in ni nikogar pustil jesti iz skupne sklede, dokler ni vseh žgancev in vsega mleka sam pospravil. Mlinarica se je od začudenja kar križala in stekla v mlin ter povedala možu, kakšen pojeduh je najdenec. »To lako bom nagnala iz hiše!« se je jezila; mlinar pa je bil dobrega srca in je rekel: »Kjer je mojih sedem otrok, naj je najdenec. Zares je počasne pameti, a ko bo odrastel, mi bo služil za hlapca.«

Tako je velebabin sin ostal v mlinu, se igral z mlinarijevimi otroki in se lovil ter podil okrog mlinov. Vrnili pa se ni k materi, ker je zgrešil pravo gozdno pot do nje. Rassel je iz dneva v dan in še prej ko v enem letu prenasel mlinarijeve otroke ter postal takšen hrust, da mu je mlinarica morala sesiti hlače, ki so bile toliskne, da bi vanje lahko stresel sedem mernikov zrnja. Mlinarijevi otroci so ostali še majhna, nebogljena deca, on pa je mlinarica že služil za hlapca. Dvigal je težke vrce.

zrnja in jih s kmečkimi voz prenašal v mlin ter vrčče izpraznjeval, ko je zrnje stresal v grot. Gospodar ga je nekoc povabil, če da je priden in močan delavec. Ko pa mu je v znak prijateljstva podal roko, jo je hlapčon tako stisnil, da mlinar štirinajst dni ni mogel delati...

V mlin je prišel po moko skopuški kmet iz Selške doline. Zdelo se mu je, da mlinar jemlje za mletvino prevelike merice, zato je pričel sitnati in se prepričati s hlapcem. Ta pa je iz bližnjega kozolca potegnil letvo ter z njim navalil na kmetata, da bi ga bil najbrž ubil, če ga ne bi rešil mlinar. Spet drugi je naložil na voz preveč vreč moke, da ga konji niso in niso mogli premakniti z mesta. Tedaj je velebabin sin počepnil pod voz in premaknil lojtrnik s konjem vred.

A mlinarjev hlapac je bil tudi nagajivec. Neke mu kmetu iz Selca je nekoga meglene dne, ko se zaradi megle ni videlo pedenj pred nosom, zaobrnil voz z dvema konjem vred tako, da je počepnil podenj ter ga zaokrenil. Tako je Selčan pripeljal voz v Skofjo Loko namesto v Selca...

Bil je zimski dan, ko je mlinar naročil hlapcu, naj pred voz z rebričnimi vpreže dva vola in pripelje iz lubniške hoste bukove krle, da jih bosta na dvorišču razžagala in napravila drva. Velebabin sin je zares odpeljal voz z volmi v hosto; a ko je nanj nakladal velikanske krle, ga je zagledala velebabka. Tako se je razveseliila, da je našla sina, kakor že dolgo ne! Obema voloma je na vsak rog natankila polno mošnjo zlatnikov, ki jih je izbrskala med razvalinami zakletega Starega gradu...

Tako je velebabka obdarovala mlinarja in njegovo ženo, ker sta ji vzredila sina potepina.

Lahko si mislite, kako sta bila mlinar in mlinarica vesela, ko sta se pred mlin v Soteski sama vrnila vola s polno načoženim vozom kraljev in s štirimi mošnjami zlatnikov na rogovih!

Prvo mesto na šolski maškaradi

Prišel je pust, dan veselja in smeha. Tudi pri nas na šoli smo se pripravljali na ta dan. Že teden dni prej nam je dala tovarišica nasvez za maske. Povedala nam je, da bodo najboljše maske nagradili. Še z večjim veseljem smo se lotili dela.

Kmalu je prišel težko pričakovani dan. Ob pol štirih

popoldne smo se zbrali v šolter se napravili. Bila sem pujsk, kuhanček s kuhrske kapo na glavi. Na kapi je bil lonec z napšom: »Za pusta polni lonec. Nekateri dečki so bili gusarji. Tudi dekllice so bile lepo napravljene. Potem smo šli v telovadnico. Zdaj je prišel težko pričakovani trenutek — podelitev

nagrad. Kako smo bili presenečeni, ko je naš razred osvojil prvo mesto! Odkrito lahko povem, da tega ni nikče pričakoval. Kasneje smo se zvrstili v sprevod. Odšli smo na železniško postajo Škofja Loka in od tam načaj proti šoli. Nato pa je vsak pohitel na svoj dom.

Doma sem z veseljem povedala mami, da smo dosegli prvo mesto. Tako smo preživeli pust — dan smeha in veselja.

Maruška Jugovic,
4. a razred
os. š. Trata

Kadar zmanjka elektriKE

Kadar zmanjka elektriKE, je vse narobe. Lepa melodija v radiu utihne, pralni stroj se ustavi, vsa hiša postane tematna in mrka.

Nekega nedeljskega jutra smo se pripravljali na praznovanje. Bil sem prvi na nogah. Sestra je bila, kot vedno, zadnja. Da bi mi čas hitreje minil, sem začel navijati plošče. Mamica je v kuhinji pogledovala v pečico, če so slaščice že pečene, oči je gledal televizijski oddred, sestra pa si je s sušilcem sušila lase. Njenkrat se je moja plošča nehalo vrteči, iz zvočnika ni bilo slišati niti hreščanja več. Oče je zaman gledal v televizijski

zaslon, ki je ugasnil. Sestra je nervozno potipala še mokre lase in zmaja z glavo. Mamica je zaskrbljeno zrila v pečico. Pecivo še ni bilo pečeno. Vsem je postal jasno, da je zmanjkalo elektriKE.

Na praznovanje smo prišli z zamudo. Sestra se je kislo držala, ker ni imela začene plesne pričeske. Tudi mamica je bila slabše volje, saj pecivo ni bilo tako dobro kot ponavadi. Oči pa si je belil glavo, kako se je končal film, ki ga je gledal po televiziji.

Igor Zgonc,
4. a razred
os. š. Lucijan Seljak,
Kranj

Sah Sicilijanska obramba

Sicilijanska obramba ali na kratko sicilijanka je danes ena najpogosteje igranih otvoritev na turnirjih. V njej pride do zelo zapletenih položajev z obojestranskimi možnostmi. Take partie se zelo redko končajo z remijem. Beli prevladuje v centru in na krajevem krilu, črni pa skuša priti do protiigre na daminem krilu. Oglejte si tako imenovano ševedniško varianto:

1. e2 — e4	c7 — c5
2. Sg1 — f3	Sb8 — c6
3. d2 — d4	c5 : d4
4. Sf3 : d4	Sg8 — f6
5. Sb1 — c3	d7 — d6
6. Lf1 — e2	e7 — e6
7. — Lc1 — e3	Lf8 — e7
8. 0 — 0	0 — 0
9. f2 — f4	a7 — a6
10. Kg1 — h1	Lc8 — d7
11. Dd1 — e1	Ta8 — c8
12. Ta1 — d1	b7 — b5
13. a2 — a3	

Tekmovanje za Prešerovo brašno značko

8. februar, dan Prešernove smrti, vsako leto počastimo s tekmovanjem za Prešernovo brašno značko. Na ta dan se spominjamo našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Že celo prvo polletje smo brali čtivo ter si v posebne zvezke zapisovali podatke o pisateljih in posamezne odlomke iz prebranih knjig.

Tekmovanje je bilo v petek. Drugo šolsko uro smo odšli v kino dvorano, kjer smo imeli spraševanje. Spraševanje je trajalo dve ur. Na koncu nam je tovarišica ravnateljica čestitala, ker smo lepo znali. Nato smo se vrnili v razred.

Juvencij Levovnik,
4. a razred
os. š. dr. France Prešeren,
Kranj

Spraševanje je trajalo dve ur. Na koncu nam je tovarišica ravnateljica čestitala, ker smo lepo znali. Nato smo se vrnili v razred.

Juvencij Levovnik,
4. a razred
os. š. dr. France Prešeren,
Kranj

Dogodek v Crngrobu

za razpis »Da bi bili svobodni«

Nekega zimskega dne, leta 1943 se je proti Crngrobu polegal četa partizanov. Videl jih je neki izdajalec in to javil žandarjem v Žabnicu. Se isti dan je bila hajka. Bilo je v nedeljo. Sneg je segal do kolen. Partizani so se umaknili v Planico. Nemci jih niso mogli najti. Obkolili so Crngrob. Tik pred tem je prišel iz Planice domov očetov brafranc Vinko, ki je obiskal brata Franca. Bil je partizan. Nemci so opazili njegovo sled. Prišli so v hišo in vso preiskali. Vinko je sedel v izbi za mizo. Nemcem se ni zdel sumljiv. Če bi prišel samo pet najst minut kasneje, bi se znašel ravno pred nemškimi puškami. Tako pa je bil rešen.

Nemci so staremu očetu odnesli nekaj mesa in klobas, ki so jih našli med preiskavo, skrite v skrinji pod slamo.

Ko so Nemci odhajali v dolino mimo hiše, je moj oče videl, eden od njih nosi dve puški. To se mu je zdelo čudno. Kmalu pa se je zvedelo, da so ujeli pet terencev. Osmanovega Franca iz sosednje vas in neko nepoznano partizanko so ustrelili. Ostali trije borci so pobegnili.

Nemci so pred odhodom iz vasi povedali, da bi požgali celo vas, če bi padel le en sam strel iz partizanske puške. Vaščani Crngrobu so bili pametnim partizanom hvaležni, ker niso streličali.

O tem dogodku mi je pravil oče. Zelo me je presumilo. Zato želim, da ne bi nikoli doživel vojnih grozot.

Francka Porenta,
3. c razred
os. š. Trata

Kako poje Škrjanček

Skrjanček poje nad vodo, oj poje, poje prav lepo. Da, to je Škrjanček, ta lepi poljski ptič. »Oj, lepa je dežela vaša, a mnogo lepša še je naša, tako nam je zapel, Škrjanček ves vesel. Škrjanček dviga se v nebo, in poje, poje prav lepo. In pel se vedno bo tako, dokler jesen prišla ne bo.

Stane Zelič,
4. b razred
os. š. Trata

Vredno premisleka

• Zima še vedno traja, čeprav smo že mislili, da je po njej. Za sedaj zasledimo pomlad samo šele v modnih časopisih. Malo prezgodaj je že misliti na pomladansko garderobo, vendar pa ni odveč, če pogledate po trgovinah z blagom, kjer so prav sedaj večje razprodaje. Nikoli ni odveč kak koš lažjega volnenega blaga — morda vam bo prišel prav za obleko s kratkimi rokavi za prve sončne dni.

• Med je pravi eliksir mladosti in lepote. Razen tega je zelo kaloričen in lahko prebavljiv. Kadar ni pri roki vezelina za spokane ustnice, jih namažite z medom, učinek bo isti.

• Se že kaj bojite spomladanske utrujenosti? Pojavila se bo prav gotovo, zaradi pozanjanja železa in vitaminov. Suho sadje ima veliko železa, zato raje otrokom kupite dateljnovo in suhih fig namesto bonbonov.

Piše dr. Ivan Hribenik

Zdravljenje razjed

Kaj lahko bolnik sam storiti, da bi preprečil nastanek razjeda ozroma kaj storiti, ko je rana že nastala? Predvsem je treba preprečiti, da bi kri zastajala v razširjenih žlah in pritiskala na razbljeno mesto-razjedo. Freprečujemo tako, da ležimo v postelji in bolnogome namestimo na eno ali dve blazini. Blazino zaščitimo s polivinilom in na rano ali boleče mesto dejemo hladne oblike iz 3-odstotne borove vode. Cisto krpo (oprano in prelikano) štirikrat do sestikrat zložimo, še boljše je 1 meter sterilne gaze in namečimo v 3-odstotno borovo vodo (ali pa 1 kos Burowih tablet razstropimo v enem litru hladne vode). S temeljito umitimi rokami (z milom) namečimo gazo ali zloženo krpo v to razstropino in položimo na rano ali boleče mesto. Preden se obloga posuši, to je čez kako uro, z isto razstropno polijemo oblogo, ne da bi jo odstranili z noge. Če vsakokrat odlepimo oblogo, rano po nepotrebnem dražimo in jo znova odpirammo.

Najpogosteje napake pri tem postopku:

1. nepravilno nameščene blazine (glej skico)
2. čez oblogo ovit polivinil, tako da se rana »duši«
3. pretanka obloga (le enojna ali dvojna plast tkanine)

4. na nogi maložen kup posteljnine. (Obloga mora rano hladiti, saj moramo vneto mesto »gasiti«, ne pa, da ga s prevleko topoto in pokrivanjem še »vžigamo«)

5. uporabljanje različnih »žavb«. (Mazanje s »preizkušenimi« mažani ali odsvetoval. Le čez noč lahko na sterilno gazo na tanko namažemo 3-odstotno borovo mazilo in nekajkrat ovijemo s povojjem. (Borovo mazilo kot tudi vodo se lahko kupi brez receptov v lekarni ali drogeriji).

Najbolje pa je, če se že takoj ob prvih težavah obrnemo na zdravnika ali pa ga, če je rana zelo velika in nastopijo hude bolečine, povisana temperatura ali celo krvavitve, pokličemo na dom.

Zdravnik bo iz celega arzenala zdravil od tekočih pudrov, hladilnih mazil, široko spektralnih mazil s kortizonom ali brez njega, raznih past ter praškov iz bral primerno sredstvo. Pri posebno trdovratnih primerih bo uporabil cinkov nalep in mavčni zavoj. Razen tega poznamo še zdravila, ki jih jemljemo zaradi rane: vitamine (A, C) in zdravila proti rasti glivic, ki se v rani rade naselijo.

Če se po obkladkih vname manjša ali celo večja površina kože, je treba z oblogami takoj prenemati. Zelo pogosto praškov izbral primerno preobčutljivost pacienta na razstropino.

Zdravljenje postane včasih tako zamotano, da se mora zdravnik posvetovati s specialistom za kožne bolezni ali pa mora pacient celo v bolnišnico. Zato si velja zapomniti, da takih obolenj ne zdravimo sami, pač pa čimprej poščimo zdravnika.

Nepravilna lega noge in nepravilno podložena blazina.

Pravilno z blazino podložena noge. Lahko uporabimo dve blazini.

Važna je tudi priprava jedil

Če je v družini bolnik, ki mora uživati dijetno hrano, ni važna samo izbira živil, pač pa tudi sama priprava hrane. Marsikatero živilo lahko zaradi nepravilne priprave postane težko prebavljivo, čeprav živilo samo ustreza dletnim predpisom.

Za bolnike navadno meso kuhamo, ker je tako najlaže prebavljivo. Če pa mu že ponudimo pečenko, ne sme biti zelo zapečena. Najbolje je, če zunanjno skorjo na pečenki obrežemo. Zrezkom prilivamo vode, da se ne zapečejo preveč. Pri perutnini pa olupimo zapečeno skorjo, preden jo ponudimo.

Za bolnika ne pripravljamo jedi, ki jih cvremo v veliki količini maščobe. Panirano meso pa lahko olupimo. Bolniku prav tako ne bomo kuhalili pikantnih omak ali mu jed polivali s sokom pečenke. V zelenjavne prikuhe, enolončnice in juhe pa lahko dodljemo nekoliko mleka ali smetane, da jed ni tako pikantan.

Dobro je, če vemo, da je pečeno jajce najtežje prebavljivo. Bolniku ga ponudimo mehko ali trdo kuhan ali kar surovo s limono in sladkorjem. Zelenjavno za bolnika navadno kuhamo do mehkega in jo nato, da je laže prebavljiva, na drobno zrežemo ali še bolje zmešamo v mešalcu. Zelenjavno radi zabelimo s prežganjem, ki pa bolniku škoduje. Napraviti moramo bešamel (z mlekom in neprženo moko) ali pa podmet. Jed zabelimo in zgostimo tudi tako, da za oreh masla povalemamo v mok, malo ugnetemo in sestimo v jed. Kromp'r bo po kuhalu v kosh ali pripravljali kot pire.

Kruh za dijetno prehrano naj bo vsaj dan star. Ocvra testa kot so bobli in podobno

so prav tako težko prebavljivi in bl se jih moral bolnik izogibati.

Marta svetuje

Anica — Kranj: Marca se nameravam poročiti. Svetuje mi, kako naj bom oblečena ta dan. Rada bi kupila blago za plašč in obleko. Kakšnega kroja in barve naj bo vse skupaj? In kakšno barvo čevljev in torbice naj nosim poleg. Imam svetlo kostanjeve lase in sivo zeleno oči. Visoka sem 158 cm in 60 kg težka.

Marta odgovarja: Upamo, da bo naš nasvet še pravočasen. Že sami ste pravilno izbrali za ta dan plašč in obleko. Kupite kvalitetno blago v zeleni barvi, vendar v svetlih tonih, ti so sedaj tudi najbolj moderni. Svetle barve so tudi primerne za poroko. Glede na barvo las in oči bi vam svetovali tirkizno barvo. Obleka iz istega blaga naj bo kar najbolj enostavna, na hrbitu naj se zapenja z zadrgo in naj ima dolge rokave. Zraven lahko nosite kake zelo lepe perle. Plašč je narisan. Tako obleka kot plašč imata lahko princes linijo. Plašč krasijo le zobčasti šivi.

Rokavice morajo biti bele, čevlji in torlica v drap barvi, če bo plašč zelo svetle barve in v rjavih barvih, če boste izbrali nekoliko temnejše blago. Želimo, da bi se tako običeni dobro počutili, in seveda — čestitamo.

Storite še ta teden

• Se bojite gripe? Menda nas bo obiskala sredi tega meseca. Če se niste cepili, potem je dobro narediti kaj za odpornošči organizem. Otroci prav gotovo dobe pomaranče in limone, odrasli pa na to sadje, bogato C vitaminu, kar pozabimo, kot bi bili vitaminii samo za otroke. Kupite vsem odraslim članom družine škatlico C vitamina (okoli 3 N din) in pojete po dve do štiri tablete na dan.

• Razveselite ta teden svoje stare starše s kako malenkostjo, morda samo s prijaznim pismom, če so daleč. Starljude so bolj potrebeni veselja kot mladi.

• Vrzite skozi okno grdo navado, da je za doma dobra kakršna koli obleka. Zakaj povajljan pulover, staro oguljeno krilo, ko pa ni za to nobenega vzroka. Priznajte, da je to zaradi lagodnosti in ne morda zato, ker ne bi imeli ničesar boljšega. Nič bolj ne bi bili revni, če bi obledelo obleko vrgli proč. Te vrste zanemarjanje zunanjega videza so znaki starenja.

• Ne preživljajte lepe zimske nedelje na toplem ob televizorju, pač pa jo enkrat za spremembo »presankajte«. Tudi če bo samo pol ure, bo bolje kot nič.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 ur. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 ur.

SOBOTA — 1. marca

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zeline — 9.50 Naš avtostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Možiček — baletna pantomima — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pesmi jugoslovenskih narodov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vedrem ritmu — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Pojeta zborna iz Stražišča pri Kranju in zbor iz Polzeli — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vsako soboto Top-pops II — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Alenko Pinterič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Iz fenotek radija Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Druži program

18.05 V soboto popoldne z napovedvalko Ajdo Lesjak — 15.00 Zvočni tekčega tračku — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Minute s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 20.30 Okno v svet — 20.45 Melodije za sočitni večer — 21.20 Operni koncert — 22.30 Tema iz varijacije — 00.05 Iz slovenske doceije

Izdaja in tisk CP »Gorenjski tisk« Kranj. Koščka cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21 835 21-860; uprava lista, magloglasna in naročiliška služba 22-152 — Naročnilna leta: 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0.50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne obavljam.

NEDELJA — 2. marca

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Srečanja v studiu 14 — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalcem — 13.15 Z novimi ansambloma domače glasbe — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 V ritmu tanga — 14.05 Glasba ne pozna meja — 14.45 Humoreska tega tedna — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Operni koncert — 17.30 Radijska igra — 18.25 Roncalli in Verdi — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

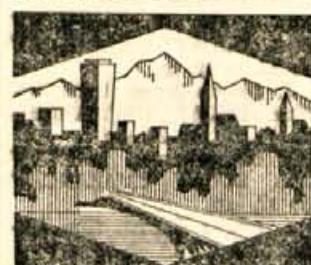
Druži program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.30 Svet in mi — 20.45 Glasbene slike iz Italije — 21.20 Literarni večer — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 4. marca

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Zaplešimo ob glasbi velikih orkestrov

VIII. SPOMLADANSKI SEJEM

**V KRAJU
od 12 do 21. IV. 1969**

Druži program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Ariadna na Naksusu — opera — 17.15 Podobe za klavir — 17.35 Glasbena skrinja — 19.00 Sportni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrično — 20.05 Stran iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjetje — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Zbor Rogerja Wagnerja in simfonični orkester Capitol — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK — 3. marca

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedne — 9.10 Ciciborov svet in Pesniča za najmlajše — 9.30 Palača zvokov z orkestrom Marty Gold — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Operni spored Beethovna — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 16.00

Vsak dan za vas — 17.05 Odločki iz oper — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signal — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Eldo Viler — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jaza — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Druži program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 V plesnem koraku — 21.20 Bachove sonate za violino — 21.55 Pulcinella — suita za mali orkester — 22.20 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 5. marca

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Prizor iz opere Krst pri Savici — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odu — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.25 Operne melodije — 14.45 Mehurčki — 14.55 Pet minut za EP — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40

Majhen recital tenorista Ludvika Ličerja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 19.15 Iz naših studiov — 19.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.50 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Metko Štok — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočturno — 22.15 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Lahko noč s jugoslovenskimi pevci zabavne glasbe

Druži program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Z majhnimi ansamblami zabavne glasbe — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Jazz na drugem programu — 21.20 Pevski Parnas — 22.20 Koncertanti na naših odrih — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 5. marca

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz glasbenih šol — 9.30 Z majhnimi ansamblami zabavne glasbe — 9.45 Novi posnetki ansambla Tončke Maroltovce — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Le Cid — baletna glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo —

14.35 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Naši umetniki igrajo — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.03 Ti in opera — 22.15 S festivalov jaza — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Nočni vrtljak zabavnih zvokov

Druži program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 V plesnem koraku — 21.20 Bachove sonate za violino — 21.55 Pulcinella — suita za mali orkester — 22.20 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

za pozorno darilo ali pogostitev

Ballantine's
WHISKY

REMY MARTIN
COGNAC
HINE
COGNAC

UVAJA IN DOBAVLJA:

REHRANA
EXPORT — IMPORT
LJUBLJANA

PETEK — 7. marca

8.08 Glasbena matineja s hrvatsko in srbsko glasbo — 8.55 Pionirska tednik — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Pianist Janez Lovšč — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična odaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevkom Ninom Robičem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočturno — 22.15 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Lahko noč s prijubijenimi pevci zabavne glasbe

Druži program

14.05 Izbrali smo vam — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 V tričetrtinskem taktu z velikimi orkestri — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Lahka glasba — 21.20 Sonatina, scena in divertimento — 23.50 Divertimento za pihalni trio — 00.05 Iz slovenske poezije

Druži program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.05 Padijska igra — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.05 Lovro Matačić v Pragi — 00.05 Iz slovenske poezije

Vinotoč Primskovo

je odprt neprekiniteno od 8. do 29. ure dnevno, tudi ob nedeljah, razen zadnje nedelje v mesecu.

 CENTRAL

KRANJ

Televizija

SOBOTA — 1. marca

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 13.30 Svetovno drsalno prvenstvo v Coloradu (Eurovision) — 16.00 Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B Norveška : NDR (RTV Ljubljana) — 18.15 Mladinska igra (RTV Beograd) — 19.15 S kamerom po svetu, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Zabavno glasbena oddaja (RTV Zagreb) — 21.35 Vojceck — serijski film, 22.20 Svetovno hokejsko prvenstvo Romunija : ZRN, 22.50 TV kažipot, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba, 18.15 Mladinska igra, 19.15 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 2. marca

9.00 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.30 Po domače s Korškim akademskim orkestrom in ansamblom Dorko Škoberne (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja, 10.50 Daktari — serijski film, 11.40 TV kažipot, 12.55 Sahovski komentar, Labodji spev — konec serijskega filma Saga o Forsythih, 15.15 Polet vesoljske ladje (RTV Ljubljana) — 15.35 Del košarkarske tekme (RTV Zagreb) — 16.00 Svetovno hokejsko prvenstvo B skupina Jugoslavija : Italija, 18.15 Ukradeni balon — češki film, 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Samci — humoreska (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT), 22.00 TV dnevnik (RTV Beograd)

Drugi spored:

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 3. marca

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.35 TV v šoli, 15.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.00 Angleščina (RTV Beograd) — 16.30 Svetovno drsalno prvenstvo — posnetek s tekmovanja plesnih parov, 17.35 Švedska otroška oddaja, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Transport ponosrečenca v izjemnih primerih (RTV Ljubljana) — 18.50 Vrtnitev jazzu (RTV Beograd)

— 19.18 Kalcedoskop (RTV Ljubljana) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik in polet vesoljske ladje, 20.30 Svetovno hokejsko prvenstvo tekma Jugoslavija : Avstrija, 22.30 Nastop ansambla Mladi lev, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 TV novice (RTV Beograd) — 17.45 TV vrtec, 18.00 Mali svet, 18.20 Znanost in mi (RTV Zagreb) — 18.50 Vrtnitev jazzu (RTV Beograd) — 19.20 TV pošta, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 4. marca

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.15 Svetovno drsalno prvenstvo — posnetek revije, 17.45 Risanka, 18.00 Kurir Gregec, 18.20 Nastop ansambla Mojmira Sepeta s pevci, 18.50 Po sledeh napredka, 19.15 Cikcak, 19.30 Svetovno hokejsko prvenstvo tekma ZRN : NDR, 20.00 TV dnevnik in polet vesoljske ladje, 20.30 Nadaljevanje hokejskega prvenstva, 21.35 TV film, 22.25 TV poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Poročila, 17.30 Tedenška kronika, 17.45 Risanke (RTV Zagreb) — 18.00 Kurir Gregec (RTV Ljubljana) — 18.20 Svet na zaslonu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Turizem, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 5. marca

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.15 Madžarski TV pregled, 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.30 Pisani trak, 18.45 Skravnosti narave — serijski film, 19.15 Stališča slovenskih komunistov ob tezah CK ZKS o kulturni, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 20.35 Nit našega življenja, 21.35 Posnetek nogometne tekme Rapid : Manchester, 22.20 Svetovno hokejsko prvenstvo tekma Jugoslavija : Poljska, 23.30 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.30 Po Aziji (RTV Zagreb) — 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd) — 19.25 Rezerviran čas, 20.15 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 6. marca

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 18.45 Humoreska (RTV Beograd) — 19.45 Cik-

cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Svetovno hokejsko prvenstvo tekma Jugoslavija : Romunija, 22.30 Wojeck — serijski film, 23.20 Poročila in polet vesoljske ladje (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.15 Narodna glasba (RTV Skopje) — 18.45 Humoreska (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 7. marca

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.25 Daktari — serijski film (RTV Ljubljana) — 18.15 Pesem v vojaki, 18.35 Poje zbor Bratje Baruh (RTV Beograd) — 18.40 Portret dr. Marje Boršnikove, 19.00 Svet na zaslonu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Rezerviran čas za film ali quiz, 22.00 Bella jutra — reportaža, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otrocke (RTV Skopje) — 18.15 Spored JRT, 19.00 Znanost (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

1. marca amer. barv. film UPORNIK PRERIJE ob 16. in 20. uri, švedsko danski film JAZ, LJUBIMEC ob 18. uri, premiera angl. barv. CS filma DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 22. uri

2. marca franc. barv. CS film OROŽNIK IZ SAN TROPEA ob 9.30, amer. barv. film UPORNIK PRERIJE ob 15. in 19. uri, švedsko danski film JAZ, LJUBIMEC ob 17. uri, premiera franc. barv. CS filma GORI PARIZ? ob 21. uri

3. marca amer. barv. CS film SWINGER ob 16., 18. in 20. uri

4. marca angl. barv. CS film DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 16., 18. in 20. uri

5. marca amer. barv. CS film SWINGER ob 16., 18. in 20. uri

6. marca amer. barv. CS film SWINGER ob 16., 18. in 20. uri

7. marca amer. barv. CS film SWINGER ob 16., 18. in 20. uri

3. marca franc. barv. CS film OROŽNIK IZ SAN TROPEA ob 16. uri, švedsko danski film JAZ, LJUBIMEC ob 18. uri, amer. barv. film UPORNIK PRERIJE ob 20. uri

Stratišče SVOBODA

1. marca angl. barv. VV film IZGNANCI NA RIVIERI ob 19. uri

2. marca angl. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 16. in 19. uri

Cerkle KRVAVEC

1. marca amer. barv. film PRERIJA CASTI ob 19.30,

2. marca amer. barv. film PRERIJA CASTI ob 16. in 19. uri

Kamnik DOM

2. marca angl. barv. CS film DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 15. in 20. uri, amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 17. uri

3. marca angl. barv. CS film DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 18. in 20. uri

Skofja Loka SORA

1. marca amer. barv. VV film DUCAT UMAZANCEV ob 17. in 20. uri

2. marca amer. barv. VV film DUCAT UMAZANCEV ob 14., 17. in 20. uri

3. marca amer. barv. VV film DUCAT UMAZANCEV ob 17. uri

4. marca jugosl. film LELEJSKA GORA ob 20. uri

Radovljica

1. marca amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 18. uri, italij. barv. film ČLOVEK, PONOS MASCEVANJA ob 20. uri

2. marca amer. barv. film MNOŽICA MORILCEV ob 14. in 18. uri, italij. barv. film ČLOVEK, PONOS MASCEVANJA ob 16. uri, amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 20. uri

3. marca amer. barv. film MLADENIC, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

4. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

5. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

6. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

7. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

8. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

9. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

10. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

11. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

12. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

13. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

14. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

15. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

16. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

17. marca italij. barv. film ČLOVEK, KI JE ZNAL LJUBITI ob 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

NEDELJA — 2. marca, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC, lutkovna predstava LIZIKA, gostuje lutkovno gledališče iz Trbovlja, ob 16. uri za IZVEN I. Cankar: HLAPCI — zadnja uprizoritev v Kranju.

Loterija

Poročilo o žrebanju 9. kola Jugoslovanske loterije, ki je bilo 27. februarja 1969.

Srečke s končnicami	so zadele din
00	20
43090	1.000
51590	500
167630	10.000
1	4
17921	2.004
67671	504
82661	504
12	10
22	10
82	30
59322	2.010
794452	10.000
53	20
73	10
193	100
2323	200
265013	50.000
64	10
4874	200
64464	510
67644	500
766304	10.000
5205	200
31425	500
329925	10.000
636085	10.000
05316	500
73866	500
097836	10.000
0807	200
49877	1.000
902457	10.000
984027	10.000
8	4
34338	504
267048	10.004
169	50
5119	200
21689	1.000
49519	500
148029	100.000
663769	10.000

Prodam

Prodam SIVALNI STROJ, avtomatični, veritas in nov RADIO z gramofonom. To porš, C JLA 42, Kranj 802

Pradam PRASICKE, Smartno 7, Cerkle 803

Prodam 6 tednov stare PUJSKE, Vopovlje 13, Cerkle 804

Prodam brejo KRAVO po izbirni, Lahovče 57, Cerkle 805

Prodam vprežno KOSILNIKO bauz, motorno SLAMO-REZNICO alfa, karamboliranjo PRIMO in vprežni PLUG obračalnik. Pšata 3, Cerkle 806

Prodam KRAVO, ki bo sreči marca teletila. Naslov v oglašnem oddelku 807

Prodam KRAVO. Rupa 21.
Prodam SEME črne dete-
lje. Gor. vas Reteče 54 809
Prodam KONJA, KRAVO
po izbiri in 3 PRASICE za
zakol. Naslov v oglašnem od-
delku 808

Prodam VOLA, vajenega
dela, težkega 600 kg. Zg. Bit-
nje 31, Zabnica 810
Prodam KRAVO po teletu,
dobro mlekarico, in MOPED
T-12. Velesovo 54, Cerknje
811

Prodam semenski KROM-
PIR dezire in traktorski SA-
DILEC, dvoredni. Staretova
25, Kranj-Cirče 812

Prodam skoraj nov globok
OTROSKI VOZICEK. Kranj,
Kajuhova 10 813

Prodam KRAVO, ki bo
marca tretjič teletila. Zabu-
kovje 3, Besnica 814

Prodam KRAVO s teletom.
Mošnje 7, Radovljica 815
Prodam SKOBELJNI ST-
ROJ poravnalko in REZKAL-
NI (frezar). Naslov v ogla-
šnem oddelku 816

Prodam nov ženski PLASC-
siv, imitacija krvna, za sred-
njo postavo. Kranj, Delavska
c. 23 817

Prodam SVINJO za zakol,
160 kg težko. Zalog 43, Cerk-
nje 818

Prodam dva PRASICA po
80 kg težka. Pšata 13, Cerknje
819

Prodam PRASICKE. Smart-
no 28, Cerknje 820
Prodam KONJA, 5 let sta-
rega, ali zamenjam za KRA-
VO. Trboje 74, Smlednik
821

Prodam delavnega VOLA.
Brezje 42 pri Tržiču 822
Prodam 6 tednov stare
PRASICKE. Praprotna polica
5, Cerknje 823

Prodam dva PRASICA,
30 kg težka. Breg ob Savi 31,
Kranj 824

Prodam tirno ZAGO. Ka-
pus Jože, Hraše 38, Lesce
825

Prodam mizarski skobeljni
poravnalni stroj in novo
OS za rezkar s pomičnim me-
hanizmom. Jarc Tine, Smled-
niška 62, Kranj 826

Prodam težko KRAVO, ki
bo kmalu teletila, skoraj no-
ve GRABLJE alfa 180 cm ši-
rine in SLAMOREZNICO s
puhalnikom in verigo ultra.
Naslov v oglašnem oddelku
827

Prodam malo rabljeno
SPALNICO. Ogled pri Čeho-
vin, Kranj, Primskovo 43
828

Prodam SLAMOREZNICO
s puhalnikom, električni
MLIN z ležečimi kamni, dve
TRAVERZI po 9 m dolgi in
vprežni OBRACALNIK za se-
no. Zg. Bitnje 17, Zabnica
829

Prodam novo enoosno PRI-
KOLICO kiper, nosilnost 3
tone, krožno BRANO, vprežni
OBRACALNIK za seno,
GRABLJE in »šernina« za
žito. Sr. Bitnje 18, Zabnica
830

Prodam več težkih PRASI-
CEV. Rupa 15, Kranj 831

Prodam VOLA, težkega
520 kg. Hudo 1, Kovor pri
Tržiču 832

Lepa macesnova vhodna
VRATA, leva 90 x 200 cm s
steklom, lakirana, kompletna,
ugodno prodam. Drulovka 8,
Kranj 833

Prodam KRAVO po teletu,
simentalko. Sr. vas 4, Golnik
834

Prodam dobro ohranjen
italijanski OTROSKI VOZI-
ČEK in košek z VLOZKOM
za 700 N din. Naslov v ogla-
šnem oddelku 835

Ugodno prodam polavto-
matični PRALNI STROJ,
MOTORNO KOLO primo in
STEDILNIK — dodatni na
drva. Perko Edo, Savska c.
40, Kranj 835

Prodam KONJA, starega
12 let, dober voznik. Sr. vas
55, Senčur 837

Plevel v Preski pri Medved-
ah prodaj: dva RADIO ap-
arata, TELEVIZIJO, GRAMOFON,
več UR, PISALNI STROJ, več šivalnih strojev,
1 KROJASKI nov brzošivalni
cik — cak. Prav tam je naj-
boljše popravilo šivalnih
strojev in ur. 838

Prodam dobro ohranjen
POLKAVC. Podlesnik, Škof-
jeloška 35, Kranj. Ogled po
17. uri 839

Prodam KRAVO s teletom
ali brez. Zg. Besnica 11 840

Prodam 6 tednov stare
PRASICKE. Zalog 8, Cerknje
841

Prodam PEČ zefir na drva.
Dolenc, Reteče 83, Sk. Loka
842

Prodam 7 tednov stare
PRASICKE in SLAMOREZ-
NICO v dobrem stanju. Te-
netiše 29, Golnik 843

Prodam KRAVO simentalko,
ki bo drugič teletila.
Illovka 5, Kranj 844

Prodam trivrstno HARMONI-
KO znamke flajs v odlič-
nem stanju. Jakopanec, Grad-
nikova 4, Kranj 845

Prodam balkonska OKNA
z vrti, leva in desna in ne-
kaj kletnih oken, vsa vezana.
Naslov v oglašnem oddelku
846

Prodam KRAVO, SKOPO-
REZNICO na ročni in motor-
ni pogon. Bašlj 33, Pred-
dvor 863

Materinna vozila

Prodam osebni AVTO za-
stava 750, letnik 1968, po
ugodni ceni. Praprotna poli-
ca 8, Cerknje 847

Prodam motor MZ 125 ccm,
letnik 1968, prevoženih 4600
km. Koritnik, Grad 15, Cerk-
nje 848

Prodam NSU primo in
maksi 175 ccm, dan tudi na
ček. Podbreze 74, Duplje
849

Poceni prodam MOPED na
dve prestavi, Strahinj 61,
Naklo 850

Ugodno prodam FIAT 750,
dobro ohranjen, Šega, Ul. St.
Rozmana 7, Kranj 851

Prodam dvotonski AVTO z
zagotovljenimi prevozi in
BIKCA, 250 kg težkega. Ko-
krški log 10, Kranj-Primskovo
852

Prodam MOPED T-12, do-
bro ohranjen, po ugodni ceni,
Škofjeloška c. 22, Kranj
853

Prodam KRAVO po teletu,
simentalko. Sr. vas 4, Golnik
854

Prodam suhe BUTARE, Pe-
karija Senčur 87 854

Kupim montažno GARAZO,
Kranj, Benedikova 10, Stra-
žišče 855

Kupim PARCELO Kranj-
Britof-Predoslje. Prodam te-
lico. Predoslje 47, Kranj
856

Zelite kupiti kakršenkoli
kmetijski stroj (tudi trak-
torje in motorne žage)
Sporočite samo svoj na-
slov in obiskal vas bom
zastopnik Agrotehnike
STANKO KALAN,
Poljšica 4, Pednart
866

Iščem eno — ali dvosobno
STANOVANJE z odločbo v
Kranju ali okolici. Dam na-
grade 10.000 N din. Naslov v
oglašnem oddelku 867

Iščem SOBO, opremljeno
ali ne v središču Kranja. Na-
slov v oglašnem oddelku
868

Sprejem VAJENCA takoj
ali po dogovoru. PLESKAR-
STVO in SOBOSLIKAR-
STVO Zupan Janez, Jezerska
c. 93, Kranj 869

Nujno iščem večjo SOBO
v Kranju. Plačam zelo dobro
za dobo 6 mesecov. Naslov v
oglašnem oddelku 869

Oddam skromno podstreš-
na SOBICO. Naslov v ogla-
šnem oddelku 870

Iščem LOKAL okrog 30 m²
za obrt na prometni točki
v Kranju. Ponudbe poslati
pod »mirna obrt« 861

Iščem VARUHINJO za 6
mesecev starega fantka na
domu, od 6.—14. ure. Ostalo
po dogovoru. Jane Janez, Ti-
totov trg 12, Kranj 867

Sposoben MIZARSKI PO-
MOČNIK dobi delo v Kranju
tako ali po dogovoru. Možno
nadurno delo. Ponudbe po-
slati pod uno »450—500« 868

Sprejem VAJENCA takoj
ali po dogovoru. PLESKAR-
STVO in SOBOSLIKAR-
STVO Zupan Janez, Jezerska
c. 93, Kranj 869

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščnom, ki so počastili njen spomin, poklonili vence in nam izrekli sožalje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Kuharju Radu in osebju internega oddelka bolnice Jesenice, ki so pokojnici v zadnjih urah lajšali trpljenje. Nadalje se zahvaljujemo častiti duhovščini za spremstvo na njeni zadnji poti, posebno pa gospodu župniku Mihalu Romanu za tople besede izrečene v farni cerkvi v pokojničin spomin, pevskemu zboru za lepo slovo s pesmimi, gasilskemu društvu za počastitev s praporom ob pogrebu in Marcovec Janku za lepe poslovilne besede ob odprtju grobu. Prav tako najtoplješja zahvala sosedom za nesobično pomoč v žalostnih urah.

Mlajša ženska išče SOBO
za dve leti v središču ali
okolici Kranja. Imam otroka
za varstvo. Naslov v ogla-
šnem oddelku 862

Oddam LOKAL za srednje
veliko obrt, Zg. Pirniče 116,
Medvode 864

Zaposlitve
Hrano in stanovanje dobijo
dekle, ki bi po delu pomagala
v gospodinjstvu in gostinstvu.
Gostilna Aleš, Breg pri
Kranju 865

**LOVSKA DRUZINA
JELOVICA**
daje v zakup

lovska koča
na Taležu — Jelovica.

Izklicna cena za sezono v
letu 1969 je 6.000,— ND.
Interesenti naj vložijo do
20. marca 1969 pismene
ponudbe na naslov: Lov-
ska družina Jelovica, Ra-
dovljica — p. p. 34.

Upravni odbor
L. D. Jelovica

Prekljeti

Podpisana ŠIFRER ELZA
iz Koverja preklicujem že-
ljive besede, ki sem jih iz-
rekla dne 14. 1. 1969 prisot-
nim gostom v gostilni JUR-
ČEK v Koverju. 870

Prireditve

GOSTIŠČE pri JANCETU
priredi vsako soboto in ne-
deljo PLES. Vabljeni! 872

Ostalo

INSTUIRAM osnovno,
srednješolsko pa tudi višjo
MATEMATIKO ter fiziko.
Naslov v oglašnem oddelku
873

DEŽURNI VETERINARI V MARCU 1969

od 7. 3. do 14. 3. Bedina
Anton, Kranj, Ješetova 30,
tel. 21-207

od 14. 3. do 21. 3. Rus Jože,
Cerknje, tel. št. 73-115

od 21. 3. do 28. 3. Vehovec
Srečko, Kranj, Stošičeva 3,
tel. 21-070

od 28. 3. do 4. 4. Bedina
Anton, Kranj, Ješetova 30,
tel. 21-207.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage žene in ljubljene mame, babice in prababice

Marijane Praprotnik

roj. LANGUS, Kajzne mame

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščnom, ki so počastili njen spomin, poklonili vence in nam izrekli sožalje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Kuharju Radu in osebju internega oddelka bolnice Jesenice, ki so pokojnici v zadnjih urah lajšali trpljenje. Nadalje se zahvaljujemo častiti duhovščini za spremstvo na njeni zadnji poti, posebno pa gospodu župniku Mihalu Romanu za tople besede izrečene v farni cerkvi v pokojničin spomin, pevskemu zboru za lepo slovo s pesmimi, gasilskemu društvu za počastitev s praporom ob pogrebu in Marcovec Janku za lepe poslovilne besede ob odprtju grobu. Prav tako najtoplješja zahvala sosedom za nesobično pomoč v žalostnih urah.

Zahtuječi: mož Jože, hčerka Marija, sinovi Jože, Franc, Stanko, Ciril, Marjan in Metod z družinami

Ljubno na Gorenjskem, Kranj, Črnivec - Brezje, dne 21. 2. 1969

Planinski dom

na Kaligču pod Storžičem
(1540 m)

je odprt

v zimski sezoni vsako soboto
in nedeljo. Pot je prehodna,
dohod iz Preddvora.

Zahvala

Ob dolgi bolezni našega moža, očeta in starega očeta, brata in strica

Lovra Zupana**upokojenca**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih dneh naše žalosti izrekli sožalje, izkazali čast in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo dr. Vadnjalu za dolgotrajno zdravljenje in lajšanje bolečin. Hvala tudi vsem sosedom za izkazano pomoč, darovano cvetje, duhovniku g. Slapšaku, zvonarjem, pevcom, tovarni Sava, posl. enoti Merkator Tržič, Iskri Kranj, Markičevim in vsem ostalim še enkrat iskrena hvala.

Žaluoči: žena, sinovi in hčere z družinami ter drugo sorodstvo

Kranj, dne 20. 2. 1969

Zahvala

Ob prerani izgubi našega ljubljene moža, očeta, dedka, brata in bračanca

Ludvika Rančigaja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v tako velikem številu spremili našega očeta na zadnji poti.

Iskrena hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje in vsem tistim, ki ste nam poragali in ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Najlepša hvala dr. Novaku, dr. Suputovi in zdravstvenemu osebju internega oddelka na Golniku, dr. Vidmarjevi in zdravstvenemu osebju nevrološke klinike v Ljubljani za zdravljenje in za vso skrb, ki so jo posvetili našemu očetu v času njegove dolgotrajne bolezni.

Zahvaljujemo se organizaciji Zveze borcev Kranj — center, kranjski godbi, pevcom SVOBODA Stražišče, Mlekarskemu šolskemu centru Kranj ter govornikoma ob odprttem grobu tov. Detelovi in tov. Žibertu.

Prav posebno se zahvaljujemo podjetju »Kurivo« Kranj za izkazano pozornost in za vse, kar je storil ob tej težki urti, rudarski godbi iz Velenja in rudniku Kočevje za zadnje spremstvo.

Hvala njegovim prijateljem, znancem in poslovnim sodelavcem.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v teh dneh sestvovali z nami in nam izrazili ustno ali pisemno sožalje.

Hvala sosedom za nesebično pomoč.

Žaluoči: žena Marija, sinovi Milko, Roman in Odon z družinami, sestri, bračnici ter drugo sorodstvo.

Kranj, Tolmin, Maribor, Cotovje, dne 23. 2. 1969

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega moža, ata, starega ata, brata in strica

Jakoba Strgarja

se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so nam v teh žalostnih urah stali ob strani, ter izrekli ustno in pisemno sožalje. Posebna zahvala dobrim sosedom, č. duhovščini, posebno g. župniku za poslovilne besede, zahvala tudi dr. Armeniju, dr. Furlanovi iz boinic戈 Golnik, SGP Projekt Kranj, aerodromu Ljubljana - Pula in vsem še enkrat lepa hvala, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žaluoči: družina Strgar, Kepic in drugo sorodstvo

Zg. Brnik, Cerklje, dne 22. 2. 1969

Zahvala

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi našega ljubljene moža, očeta, sina, brata in strica

Feliksa Stareta

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, vaščanom in znancem, kolektivu tovarne Iskra, posebno še obratu produkcija ter ambulantni, podjetju Creina — obrat III. Cerklje, ADM Šenčur, č. duhovščini, godbi, pevcom, tov. Gregoraču in tov. Ferjanu za poslovilna govora. Iskrena hvala vsem za sestovanje, darovano cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žaluoči: žena, sin, hčerka, mati, brat in sestra ter drugo sorodstvo

Luže, 22. 2. 1969

Zahvala

Ob tragični izgubi našega dragega vnuka, nečaka in bratanca

Slavka Vidica

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in cvetje. Najlepša hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žaluoči: stara mama, teti in stric z družinami

Vlom v kranjsko cerkev

Pravzaprav ne gre za pravi vlom. Neznanec je prišel v cerkev še takrat, ko je bila odklenjena, kasneje pa si je moral narediti pot iz nje skozi okno. Neznanec, ki je mislil, da bo v cerkvi našel kaj denarja, se je moral skriniti v cerkvi še pred osmo uro zvečer, 24. februarja. S srebrnim svečnikom se je spravil nad mizo, kjer so bile shranjene knjige in časopisi. Našel je le nekaj drobiža. Pot iz cerkve si je izbral skozi stransko okno, tako da je s svečnikom raztrgal zaščitno mrežo. Skode je za okoli 100 N din.

Zastrupitev z alkoholom

Zaradi zastrupitve z alkoholom je v torek, 25. februarja, v svojem stanovanju na Javorniku umrl Alojz Ažman, klepar, zaposlen v železarni Jesenice. Pokojni je bil že dlje časa vdan pijači, zdravil se je tudi v bolnici v Begunjah.

Samomor v kleti

V torek, 25. februarja, zvečer so v kletnih prostorih hotela Jelovica na Bledu našli mrtvega kletarja Jožeta Žužka z Bleda. Bil je zaposlen v hotelu kot kletar, pred kratkim pa je bil osumljen poneverbe 10.000 N din. Pokojni se je v kleti obesil. Bil je vdan pijači in je živel v sporu z družino.

Obsojen menjalec denarja

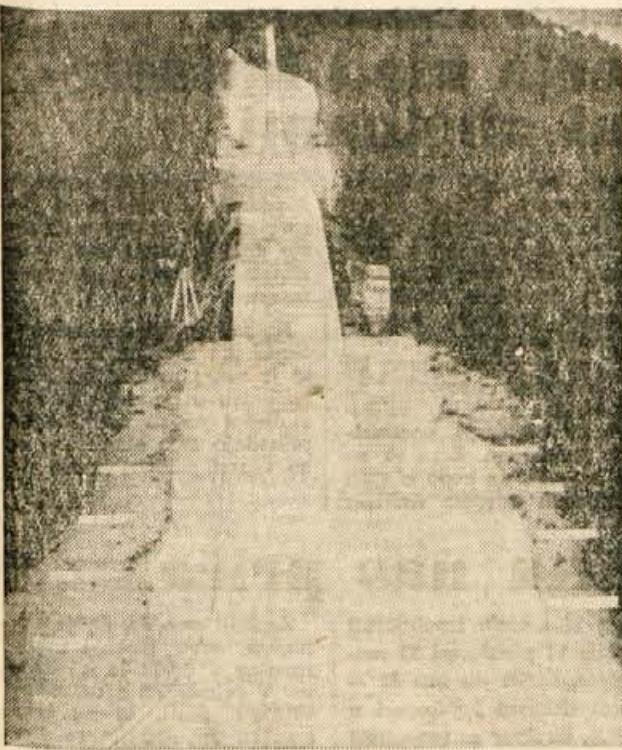
Okrožno sodišče v Kranju je v sredo, 26. februarja, obsodilo na leto dni zapora Radka Bradaško z Jesenic. Obsojeni je bil nekaj časa zaposlen honorarno pri TT biroju združenega železniškega podjetja Ljubljana kot menjalec tuje valute na mednarodnih vlakih. Da bi lahko začel opravljati delo, mu je podjetje dalo na razpolago 45.000 N din. Lanskega januarja pa je

kontrola ugotovila, da tem denarja ni.

Bradaška je 17.000 N dinarjev porabil, da bi povrnal svoj dolg pri Ljubljana Transportu, za ostali denar pa, ker ni delal redno obračunov, ne ve, kako ga je porabil. Sodišče mu je za tri leta tudi prepovedalo opravljati poklic samostojne dejavnosti ali razpolaganje z družbenim premoženjem.

Umrl v kopalnici

V sredo, 26. februarja zvečer je napravil v kopalnici lastnega stanova-ja v Kranju samomor Nikolaj Sorčan, roj. 1938. Pokojni se je obesil.

Novice za Planico 69

Kot smo že poročali bo letošnja največja prireditev skakalcev na svetu prav v naši Planici od 21.-23. marca. Priprave za to prireditev lepo potekajo in prav v teh dneh montirajo še sodniški stolp ob novi velikanki v dolini pod Poncami. Pri organizacijskem komiteju Planica pa smo dobili spet nekaj novic za to prireditev v drugi polovici marca:

Izvedenca (eksperta) mednarodne smučarske organizacije FIS bosta na letošnji planički prireditvi Svicar Hans Fuchs in Miroslav Pefonožnik iz ČSSR.

Ob prireditvi bo skrbel za ozvočenje celotne skakalnice naš znani smučarski tekmovalec v tekih ter večkratni slovenski in državni prvak Roman Seljak iz Kranja.

Tudi na letošnjo prireditve bodo vozili posebni vlaki, vendar takrat samo do Jesenice. V petek, 21. marca, bo pripeljalo na Jesenice šest posebnih vlakov, prav toliko pa tudi na drugi dan tekovanja. Avtobusno transportno podjetje Ljubljana-Transport bo zagotovilo prevoz vseh potnikov, ki bodo prišli z vlaki na Jesenice v Planico in nazaj, in to v vseh treh tekmovalnih dneh. Prometni organi bodo namreč dovoljevali samo avtobusom omenjenega podjetja vožnjo na progli Jesenice-Planica v tekmovalnih dneh v ceh smereh.

Podjetje Daimler-Benz iz ZRN bo pričelo zaradi oblike snega v planički dolini čistiti pot od Rateč do Tamarja in s čiščenjem parkirnih prostorov že danes, v soboto, 1. marca.

Predsednik združenja KOP dr. Saša Reicher je dal o gradnji nove skalalnice v Planici tole izjavo: »Skalalnice, ki se vrste druga za drugo v čudoviti planički dolini, zibelki smučarskih poletov se pridružuje nova, ki po pravici nosi ime Planica velikanka. Na njenem mostu, visoko v bregu pod Poncami je napisano zgodovinsko ime Planica, neizbrisen pojem med tekmovalci in ljubitelji smučarskega športa doma in v svetu. Mojstrovina Ing. Bloudka ni ostala osamljena, njen zaled je pritegnil tudi druge, tako da smo iz leta v leto priča novim podvigom, ki se vrste v krog: Oberstdorf, Kulm in Vikersund z do sedaj najdaljšim skokom na svetu — 154 metrov.«

V družini štirih velikih je naša Planica takšna kot je bila, izgubljena na svojem pomembnem poslanstvu. Zgradili smo novo večjo in mogočnejšo z željo, da bi ponovno zablestelo njeno ime in z željo, da bi se na njej pomerili najboljši in najhrabrejši domači in tuji tekmovalci. Vse je nared in velikanka mogočno zre Vitancu, Mojstrovki in Jalovcu nasproti, pripravljena, da opraviči svoje poslanstvo pionirja smučarskih poletov. Ponočno in vabeče čaka, da bo v pomladanskem soncu sprejela desetisoč gledalcev, predvsem po mladino, da se oddolži za vse tisto, kar je bilo tako nesebično in pozrtvovalno zbranega in storjenega v času njenega nastanka.

J. Javornik

Podeljena dva pokala v sankanju

Klub zelo slabim vremenjskim razmeram so prizadeleni kranjski sankači izvedli dvoje sankških tekovanj na Smarjetni gori v sankanju z navadnimi sankami. Za pionirje je bilo tekovanje v soboto, 22. 2. 1969., za I. prehodni pokal »Franceta Prešerna«, za katerega so tekmovali vse osnovne šole mesta Kranja, v nedeljo, 23. 2. 1969., pa so tekmovali kranjski kolektivi za I. prehodni pokal »Občinskega sindikalnega sveta« Kranj. Klub slabim pogojem se je tekovanje udeležilo kar lepo

Kranjčani so prvi pozdravili Djurdjico Bjedov

Na plavalnem dvoboru Triglav : Mladost so imeli Kranjčani prisko pozdraviti našo olimpijsko zmagovalko z minule olimpijadi Djurdjico Bjedov iz Splita. Navdušenim gledalcem ob bazenu se je Djurdjica oddobila z edličnim rezultatom 2:48,3. Prav pa bi bilo, da bi bil ob tej priliki nekdo izmed odgovornih organizatorjev tega dvobora pozdravil našo najboljšo plavalko vseh časov.

P. D.

Djurdjica Bjedov — prvi njen nastop po olimpijskih igrah v Mehiki. Levo je talentirana Lidija Švarc, druga najboljša plavalka prsnega sloga v Jugoslaviji.

štvelo tekmovalcev, približno 70 in predvsem gre zahvala marljivim članom kluba, da so tekme uspele. Za prvih pet mest so bile podeljene diplome, do tretjega mesta praktična darila, ekipno pa diplome in prehodna pokala.

Rezultati: pionirji — 1. Mučič Slavko (o. Š. L. Seljak) 5:11; 2. Leskovar Bojan (o. Š. S. Jenko) 5:57; 3. Valič Goran (o. Š. F. Frešerzen) 5:76; 4. Mikljoš Igor (o. Š. L. Seljak) 5:77; 5. Zvokelj Jože (o. Š. S. Jenko) 6:04; pionirje — 1. Mirak Vlasta 5:94; 2. Praisinger Laura 6:24; 3. Jerreb Anica 6:39 (vse o. Š. L. Seljak); 4. Tumič Slavica 7:92; 5. Mlinar Jana 8:81 obe (o. Š. S. Jenko); I. prehodni pokal »Franceta Prešerna« je osvojila ekipa o. Š. Lucijan Seljak; člani — 1. Eržen Franc (kol. Iskra) 4:01; 2. Ristič Dragan (kol. Kovinar) 4:82;

3. Meglič Jože 4:96; 4. Rakar Sašo 5:10; 5. Dagarin Lovro 5:12 (vsi kol. Iskra); članice — 1. Marčun Jožica (kol. Tekstilindus) 5:68; 2. Kajzer Francka 6:28; Tiringer Milena obe (kol. Iskra) 6:41; 4. Skrbiš Nada (kol. K2K) 6:73; 5. Bertoncelj Majda (kol. Iskra) 7:15. I. prehodni pokal »Sindikalnega sveta« Kranj je osvojila ekipa kolektiva Iskra I. v sestavi Eržen Franc, Naglič Jože, Rakar Sašo, Kajzer Francka in Tiringer Irena 26:76 pred ekipo Iskra II 31:74.

Eržen Franc, veteran v sankanju je imel najboljši čas dneva.

Tudi v bodoče bo Sankaški klub Triglav Kranj prirejal takšna tekovanja, zato želi, da se čim več ljubiteljev tega športa tekovanje udeležuje.

V. Bogo

Tekači so se pomerili

V nedeljo so se pomerili mladi in starci smučarji — tekači na občinskem tekovanju v Kamniku. Nastopilo je okrog dvajset tekmovalcev, med njimi tudi sedem veteranov, ki so že nekoč preizkušali smučine. Na startu je bil tudi tekmovalec, starejši kot 50 let. Nekateri so tekmovali tudi z navadnimi alpskimi smučmi in v »pancerjih«, pa vseeno uspeh ni izostal. Pionirji so morali preteči 4 km dolgo progo; mladinci, člani in veterani pa 7 km. Med veterani je progo najhitreje pretekel 42-letni Silvo Jerin in s tem tudi med veterani zmagal. Najboljši tekmovalci so prejeli praktične nagrade.

Rezultati: pionirji — 1. Andrej Lanšek 13,02, 2. Janez Sunkar 14,05, 3. Milan Zobavnik 14,17; mladinci — 1. Franc Kregar 20,57, 2. Božidar Rozman 21,08, 3. Janez Zobavnik 21,40; člani — 1. Rudi Blič 17,50, 2. Milan Sedušek 18,40; veterani — 1. Silvo Jerin 15,43, 2. Božo Janežič 16,02, 3. Brane Vavpetič 16,08.

Tekovanje je uspelo in bo nedvomno pripomoglo k pozitivni tekaškega športa v Kamniku, kar si funkcijarji, kakor tudi ostali kamniški športniki močno prizadevajo.

T. Smolnikar

Portret tedna

Po očetovih stopinjah

Preteklo nedeljo je s pionirskega tekovanja v alpskih disciplinah v Maria-Schutzu v Avstriji prišla vesela novica, da je Tržičan Bojan Križaj osvojil prvo mesto v veleslalomu in kombinaciji ter bil tretji v slalomu. Premagal je vse najboljše pionirje iz Francije, Avstrije in Jugoslavije. Obetajoči mladi tekmovalec tržiske alpske šole je star dvanajst let in je sin bivšega državnega reprezentanta v alpskih disciplinah Petra Križaja. Letos obiskuje 6. razred na osnovni šoli v Križah. Za naš sobotni portret tedna smo torej izbrali prav tega mladega alpinca in mu postavili tri vprašanja.

• Kelaj si pričel s smučanjem in kdo te je navdušil za to zvrst športa?

»Ko sem bil star tri leta, me je oče prvč postavil na smuči in prav on ima največ zaslug, da sem se navdušil za smučanje. Prvič sem nastopil na tekovanju, ko sem bil star šest let.«

• Tvoji največji uspehi?

»Vsekakor uspeh na sobotnem in nedeljskem tekovanju v Avstriji. Lani sem osvojil nastav republike prvaka v veleslalomu, letos pa sem bil prvi v slalomu. Večkrat pa sem bil tudi občinski in klubski prvak.«

• Tvoja želja za v prihodnjem?

Tu pa se nama je zataknilo. Toda vseeno mi je zapal, da bi še rad dolgo tekmoval in uspešno končal osemletko. Sicer pa je Bojan zelo dober učenec in mu je ob letošnjem prvem polletju manjkala samo ena peticia, da bi ga končal z odličnim uspehem.

Upamo, da nas bo Bojan še večkrat razveselil s takimi in podobnimi uspehi in nadaljeval s tradicijo smučanja in uspehov v tem lepem športu v družini Križaj.

D. Humer

»Obljub smo že siti«

(Nadalj. s 1. strani)

ku, za povečanje kvalitetnejšega assortimenta in v zastrešiti porabe surovin, potrošnega materiala, koksja in topotne energije. Vsi ti ukrepi imajo namen čim bolj posentiti proizvodnjo. Prvi letoski proizvodni rezultati kažejo, da so se železarji zavedali in se že zavedajo svojega kritičnega položaja.

Vendar, kot so doslej že večkrat poudarili, je treba rešitev iskati zunaj železarne — v občini, republiki in zvezi. Kot je dejal generalni direktor jeseniške železarne magister ing. Kunc, so v razgovorih s predstavniki Izvršnega sveta dobili zagotovila, da bo IS podprt njihova prizadevanja za povečanje cen. Izvršni svet bo skupaj z železarnami nasprotoval nadaljnje težnjam za povečanje cen koksa in rude. Odprto je še vprašanje sanacije lanskoletne izgube. Vendar bo najbrž republika iz svojega re-

zervnega sklada le prispevala nekaj sredstev.

V razpravi je sodeloval tudi član IS SRS ing. Zupan, ki je pozdravil odločitev železarne, da proizvaja čim več kvalitetnejših izdelkov. Po njegovem mnenju bi bil obstoječi železarne zagotovljen v usmeritvi proizvodnje v višoko akumulativne izdelke.

Člani delavskega sveta z njegovimi izvajanjem niso bili zadovoljni. Več jih je namreč poudarilo, da so od predstavnika IS in sekretariata za gospodarstvo in finance pričakovali, da jim bodo posredovali konkretno rešitev iz težavnega položaja, ne pa da bodo slišali spet same obljuhe. »Obljub smo že siti in od njih ne moremo živeti!« so odločno dejali.

Nekateri člani delavskega sveta so menili, da glede na dejstvo, da se ruda in prevozi lahko podraže, jeklo pa ne, nekaj ni v redu z našim gospodarskim sistemom.

V. Guček

S seje radovljiske občinske skupščine

Nesorazmerja med katastrskimi občinami

V sredo popoldne je bila v Radovljici sejta občeh zborov občinske skupščine. Na dnevnem redu je bila med drugim razprava o prispevkih in davkih občanov, proračunu občine za letos, določitvi volilnih enot in zborov volivcev itd.

Odborniki so se v razpravi najdlje zadržali pri prispevkih in davkih občanov. Poudarili so, da se zaradi razlike delitve katastrskih

občin pojavljajo nekatera nesorazmerja. Največ so govorili o katastrski občini Ljubno, ki je sedaj v drugi skupini. Prav tako so menili, da je previleka razlika v stopnjah prispevka v drugi in tretji skupini.

To pa ni edini primer, ko so odborniki ugotovili, da republiški predpisi velikokrat ne ustrezajo posameznim področjem. Zato so na seji sklenili, da bodo o vseh pripombah oziroma stališčih

seznanili republiške organe. Poudarili so, da bi ti ob sprejemanju predpisov oziroma določil morali bolj upoštevati posamezna nesorazmerja.

Na seji so sprejeli tudi občinski proračun za leto 1969, ki je nekaj manjši kot lani. Razpravo o upravnih taksa v občini pa so preložili na prihodnjo sejo skupščine, ki bo v prvi polovici marca.

A. Z.

Češkoslovaška nas pričakuje

Za razvoj turizma idealna dežela bi morala izpolnjevati 33 osnovnih pogojev, se pravil, morala bi združevati 33 značilnosti, ki dandanes privabljajo goste. ČSSR jih ima 32 — manjka jih je morje, je na nedavni tiskovni konferenci v Ljubljani povedal ing. Emil Ondruška, direktor za inozemski turizem pri ustanovi CEDOK, vodilni potovalni agenciji na Češkoslovaškem. Poleg številnih novinarjev so se sestanka udeležili tudi predstavniki podjetja Kompas, s katerimi emenjena agencija že več let poslovno sodeluje.

Kot smo zvedeli od inženirja Ondruška in njegove sodelavke Nine Hermannove, poverjenice za turistično sodelovanje z Jugoslavijo, je CEDOK tudi največje češkoslovaško hotelsko podjetje, ki razpolaga z nič manj kot 28 tisoč ležišč vseh kategorij. Svoje podružnice — 144 jih je — ima raztresene širou po svetu. Prek nje je odpovalo v ČSSR 35 tisoč od skupno 96 tisoč Jugoslovov, kolikor so jih našeli lani. Število ni veliko, zlasti če ga primerjamo s celotnim obiskom tujih gostov, ki jih je bilo v letu 1968 kar 4 milijone in pol. Predstavnika agencije CEDOK sta izrazila prepričanje, da bo letos dotok naših turistov večji in da se bo podaljšal tudi čas bivanja pri njih, saj so obiskovalci iz Jugoslavije doslej ostajali na Češkoslovaškem poprečno le po 2,5 dneva.

Novinarje je zanimalo, kakšne so možnosti zamenjave denarja. Zvedeli smo, da se uradni tečaj od lani ni bistveno spremenil, saj je za 1 ameriški dolar moč dobiti 16,40 krone. Mnogo bolje menjata ustanova CEDOK — v njenih poslovalnicah bodo gostje za 1 dolar lahko nabavili 21,50 češke krone. Tečaj je klub temu dokaj neugoden, vendar pa so tujim turistom še vedno na voljo posebne specializirane trgovine z bogato izbiro — tako imenovani tureksi — kjer prodajajo blago samo za devize (tudi za dinarje). Vrednost predmetov, kupljenih v običajnih prodajalnah, ne sme preskočiti 300 kron, medtem ko pri blagu iz tureksov ni omemljive.

Ing. Ondruška ter njegova sodelavka sta zlasti poudarjala, da so bili naši ljudje

z bivanjem v ČSSR doslej vedno zadovoljni. Vedeti moramo namreč, da je Češkoslovaška zares prava turistična Meka. Spričo neštetnih zgodovinskih zanimivosti, spričo 3000 srednjeveških gradov in Prague, ki je en sam kulturni spomenik, bodo prišli na račun še tako zahtevni ljubitelji starin. Mnogo je zdravilišč in toplic, reke ter gozdov, polni divjačine, pa omogočajo lov in ribolov. Tudi za razvoj zimskega turizma ima ta dežela vse pogoje. Smučišča v Tatrah in Krkonoših privabljajo vedno več gostov. Hrana in piča sta dobrí, cene v hotelih pa ne pretirano visoke — gibljejo se med 3 in 8 kliničkih dolarjev.

In koliko češkoslovaških turistov bo letos prišlo k nam? Verjetno precej več kot lani, ko jih je bilo 180 tisoč. Na konferenci so povedali, da se je zanimanje za potovanje v Jugoslavijo zadnje čase, zlasti pa po 21. avgustu, močno povečalo. Pri Čedoku nimajo več niti enega prostega mesta in tudi devizno kvoto, namenjeno potovanjem v inozemstvo, ki jo določa banka in ki je zaračuni pomanjkanja tuje valute omejena, so že skoraj izčrpani. Agencija in banka sta zato uvedli poseben selektivni način izbora ljudi — med zainteresiranimi za potovanje v Jugoslavijo imajo prednost tisti, ki doslej še niso bili pri nas. Računajo pa, da se bo več kot podvojilo tudi število individualnih obiskovalcev. Le-ti prihajajo na lastno pest, navadno z osebnimi avtomobili in ne prek potovalnih agencij.

Razpis

Kmetijska zadruga
SLOGA KRANJ

razglaša

prosta delovna mesta

1. TRGOVSKEGA POMOCNIKA

za prodajo reprodukcijskega materiala v skladisču

2. VETERINARSKEGA TEHNIKA

ali kmetijskega tehnika za selekcijsko službo B ali A kontrole.

Prednost imajo moški. Interesenti naj se zglašijo osebno v upravi zadruge Gasilska ul. 5 (Stražišče), do 10. 3. 1969.

Seminariji za sindikalna vodstva

Občinski sindikalni svet v Kranju bo podobno kot lani tudi letos v prvi polovici marca pripravil seminar za vodstva sindikalnih organizacij v storitveni dejavnosti in kmetijstvu že prihodnji teden v ponedeljek, torek in sredo. Za druga vodstva pa bo 10., 11. in 12. oziroma 13. in 14. marca. Za vse tri skupine so seminar pripravili v hotelu Jelovica na Bledu.

Podobno kot lani je tudi letos namen seminarja pomagati sindikalnim vodstvom pri reševanju gospodarskih in družbenih vprašanj. Zato bodo na seminarju člane vodstev najprej seznanili o nekaterih ekonomskih, vsebinskih, organizacijskih in drugih vprašanjih v republiki. Pri tem bodo predvsem opozorili na stališča slovenskih

sindikatov do posameznih problemov. V nadaljevanju pa bodo taista vprašanja prenesli na občino. Za takšno obliko so se odločili zato, da bi vodstva sindikalnih organizacij laže spoznala oziroma razumela vlogo in naloge sindikata v prihodnje. Razen tega bodo na seminarju vodstva seznanili tudi o povsem konkretnih nalogah in organizacijskih oblikah delovanja sindikatov v občini. Tako bodo razpravljali o programskih osnovah občinskega sindikalnega sveta, letosnjih volitvah v samoupravne organe, rekreaciji, izobraževanju, socialni zaščiti itd.

Seminar bodo pripravili skupaj z delavsko univerzo v Kranju, na njem pa bodo predavali člani republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije, predsednik kranjske občinske skupščine in drugi.

A. Z.

O delu skupščine in o gospodarstvu

Kamnik, 28. februarja — Odborniki občeh zborov skupščine občine Kamnik so na današnji seji najprej obravnavali poročilo o delu občinske skupščine od 1967 do konca lanskega leta. Poudarili so, da mora biti prihodnje delo skupščine usmerjeno predvsem v izpolnjevanje demokratično sprejetih programov. Skupščina bo morala še naprej posvetiti vso pozornost programom investicij v šolstvu, modernizaciji cest, razvoju trgovine ter

sportnih in rekreativskih objektov. Se bolj se mora posvetiti tudi samoupravno govorjanje in zavzetost oddobnikov ter skupščine na sploh.

Na seji so med razpravo o lanskoletnem gospodarjenju ugotovili naslednje značilnosti kamniškega gospodarstva: povečana industrijska proizvodnja, večji izvoz, povečana delovna produktivnost, višji poprečni osebni dohodki, večje gospodarske investicije v cest, razvoju trgovine ter

v zavzetosti oddobnikov ter skupščine na sploh. Ing. Ondruška ter njegova sodelavka sta zlasti poudarjala, da so bili naši ljudje

Za 8. marec

PRAZNIK ZENA

DARUJTE
OSREČUJTE

IZBIRATE
KUPIJTE

... vseh
nasih trgovinah

murka
LESC